
Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU na úrovni municipality

Ivana Mervartová

Diplomová práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ivana MERVARTOVÁ**
Osobní číslo: **E09725**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU na úrovni
municipality**
Zadávací katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce se zaměří na problematiku strukturálních fondů EU a možnosti využívání těchto prostředků na úrovni municipalit v programovacím období 2007 - 2013.

Práce bude obsahovat:

- strukturální politika Evropské unie a SROP
- čerpání finančních prostředků ze zdrojů Evropské unie v rámci územní samosprávy ČR (obce a kraje)
- příklad konkrétního projektu financovaného Evropskou unií zrealizovaného v Novém Městě nad Metují a zhodnocení úspěšnosti tohoto projektu

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

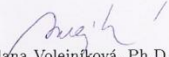
- FELSENSTEIN, Daniel. Public investment and regional economic development. Cheltenham : Edward Elgar, 2001. 271 s. ISBN 1-84064-715-9.
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR . Průvodce fondy Evropské unie. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2004. 145 s. ISBN 80-239-3285-3.
VILAMOVÁ, Š. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce. Vyd. 1. Praha : Grada, 2005. 220 s. ISBN 80-247-1194-X.
VILAMOVÁ, Š. Jak získat finanční zdroje z Evropské unie. Vyd. 1. Praha : Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
WOKOUN, R. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: 29. června 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 6. května 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejňková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 19. srpna 2010

Prohlášení:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 20. 4. 2011

Ivana Mervartová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu PhDr. Miloši Charbuskému, CSc. za odborné vedení diplomové práce, jeho cenné rady a připomínky.

Mé poděkování patří také paní Mgr. Markétě Škodové z Městského úřadu v Novém Městě nad Metují (odboru rozvoje města) za poskytnutí materiálů a informací ke zpracování této diplomové práce.

Souhrn

Tato diplomová práce se snaží podat ucelený přehled o problematice strukturálních fondů a možnostech jejich využití v rámci municipalit v programovacím období 2007-2013. Zaměřuje se především na průběh čerpání finančních prostředků z Evropské unie a zkoumá, jak jsou obce v kategorii od 5 000 do 49 999 obyvatel úspěšné v čerpání dotací z Evropské unie v porovnání s ostatními kategoriemi obcí. Na závěr analyzuje konkrétní projekt zrealizovaný v Novém Městě nad Metují, které spadá právě do sledované kategorie obcí.

Klíčová slova

Evropská Unie, strukturální politika, regionální politika, strukturální fondy, municipality, projekty, dotace

Title

Use of funds from the EU at municipality level

Summary

This dissertation aims to provide a comprehensive overview of issues of structural funds and possibilities of their utilization within the municipalities in programming period 2007-2013. It focuses principally on the process of drawing financial means from the European Union and examines how communities in category of 5 000 to 49 999 inhabitants are successful in this process compared to other categories. In conclusion the dissertation analyses a particular project realized in Nové Město nad Metují, a community belonging to the examined category.

Keywords

The European Union, structural policy, regional policy, Structural Funds, municipality, projects, grants

Obsah

Úvod	9
1 Strukturální politika Evropské unie	11
1.1 Definice strukturální politiky	11
1.2 Principy strukturální a regionální politiky	12
1.3 Zákony upravující strukturální a regionální politiku.....	13
1.4 Vývoj a cíle strukturální a regionální politiky	13
1.5 Strukturální fondy a Fond soudržnosti.....	15
1.5.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF).....	16
1.5.2 Evropský sociální fond (ESF)	17
1.5.3 Fond soudržnosti (FS).....	17
1.6 Pravidla pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů	17
2 Česká republika v Evropské unii v kontextu strukturální a regionální politiky.....	19
2.1 Zkrácené programovací období 2004-2006	20
2.2 Současné programovací období 2007-2013.....	23
2.2.1 Cíle programovacího období 2007-2013.....	23
2.2.2 Operační programy v období 2007-2013	26
2.2.2.1 Struktura operačních programů.....	27
2.2.2.2 Implementace operačních programů.....	28
2.2.2.3 Operační programy pro jednotlivé cíle	29
2.2.3 Dotace Evropské unie pro municipality	31
2.2.4 Příklady dotační titulů EU pro obce, svazky obcí a organizace zřizované a zakládané obcemi v programovacím období 2007-2013	32
3 Čerpání finančních prostředků z Evropské unie.....	36
3.1 Institucionální zabezpečení čerpání z fondů EU a klíčové strategické programové dokumenty	36
3.1.1 Strategické obecné zásady Společenství.....	36
3.1.1.1 Národní rozvojový plán ČR 2007-2013.....	36
3.1.1.2 Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013	37
3.2 Průběh čerpání finančních prostředků.....	37
3.2.1 Vyhledání vhodného programu.....	38
3.2.2 Vyhlášení výzvy.....	39
3.2.3 Projektová žádost.....	39
3.2.4 Hodnocení a výběr projektu.....	40

3.2.5	Realizace a proplácení.....	40
3.2.6	Certifikace.....	41
3.3	Analýza úspěšnosti čerpání dotací v rámci jednotlivých velikostních kategorií obcí.....	42
3.3.1	Grafické vyjádření čerpání dotací obcí dle jejich velikosti	43
3.3.2	Shrnutí o čerpání dotací obcí	46
4	Analýza projektu financovaného EU v Novém Městě nad Metují	49
4.1	Nové Město nad Metují a projekty financované EU	49
4.2	Projekt Úspory energií I.....	51
4.2.1	Žádost o dotaci.....	52
4.2.1.1	Identifikace operačního programu a výzvy	52
4.2.1.2	Základní identifikace projektu.....	52
4.2.1.3	Základní identifikace žadatele projektu	53
4.2.1.4	Ekonomické údaje	54
4.2.1.5	Financování	56
4.2.1.6	Vliv na rovné příležitosti.....	56
4.2.1.7	Vliv na udržitelný rozvoj a životní prostředí.....	57
4.2.1.8	Veřejné zakázky.....	57
4.2.1.9	Veřejná podpora.....	57
4.2.1.10	Přínosy a opatření	57
4.2.1.11	Čestné prohlášení.....	59
4.2.1.12	Přílohy.....	60
4.2.2	Realizace projektu	61
4.2.2.1	Průběžné monitorovací zprávy.....	61
4.2.2.2	Dokumentace práce na realizaci projektu.....	66
4.2.3	Zhodnocení projektu	72
4.2.4	Závěrečný komentář k financování projektu.....	75
	Závěr.....	77
	Přílohy	79
	Seznam zdrojů.....	81
	Seznam obrázků	84
	Seznam tabulek	84
	Seznam grafů.....	85
	Seznam příloh.....	85
	Seznam zkratk	86

Úvod

Česká republika je od 1. května 2004 členem Evropské unie. Tímto krokem se zařadila do společenství vyspělých evropských zemí, které již měly možnost pocítit výhody i nevýhody evropské integrace.

Po svém vstupu patřila mezi méně rozvinuté členské státy, ale politika hospodářské a sociální soudržnosti jí umožnila podpořit všestranný a vyvážený rozvoj svého území, již ve zkráceném programovacím období 2004-2006, a to díky možnosti čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie.

Současné programovací období 2007-2013 je jedním z nejdiskutovanějších evropských témat a je rozděleno na politiku hospodářské a sociální soudržnosti, která je financována ze strukturálních fondů a Kohezního fondu a dále na Společnou zemědělskou politiku. Ta řeší problematiku rozvoje venkova samostatně a není tedy součástí politiky soudržnosti. Toto programovací období nabízí všem žadatelům o dotace z fondů EU výrazně větší možnosti než v období předcházejícím. Z hlediska celkové alokace prostředků je nárůst znatelný - více než 870 mld. korun na sedm let, což je téměř pětinasobek oproti období 2004-2006. Nárůst se projevil i v počtu operačních programů, který vzrostl z 12 na 26.

Ve své práci se zaměřím především na čerpání finančních prostředků z fondů EU v rámci municipalit. Ty totiž představují kategorii žadatelů, která se už v předchozím období výrazně přihlásila o slovo. Žadatelé municipalit měli v letech 2004-2006 největší podíl na počtu žádostí, ale i na schválených projektech a objemu získaných dotací. Jejich šance jsou v současném programovacím období značné, i díky možnosti realizovat své projekty v rámci nových regionálních operačních programů. Právě v nich je značná dominance municipalit mezi příjemci.

Aby Česká republika mohla úspěšně čerpat prostředky ze zdrojů EU, musí splnit několik podmínek. První z nich je příprava strategických dokumentů, která vymezuje priority a cíle, na které budou finanční prostředky vynakládány. Tyto dokumenty vypracovávají jednotlivá ministerstva a předkládají je Evropské komisi. Druhou podmínkou jsou pak projektové záměry, jejichž příprava je závislá na veřejnosti, neziskových organizacích, krajích, obcích a dalších subjektech. Záměrem jsou myšleny nejen nápady, ale i schopnosti formální přípravy přijatelného projektu a jeho následného řízení.

Cílem mé práce je tedy podat ucelený přehled o problematice strukturálních fondů a možnostech jejich využití v rámci municipalit v programovacím období 2007-2013. Budu zkoumat hypotézu, jak jsou obce v kategorii od 5 000 do 49 999 obyvatel úspěšné při podávání žádostí o dotace a jaká je jejich skutečná pozice při čerpání prostředků z EU v porovnání s ostatními kategoriemi obcí v České republice v současném programovacím období 2007-2013. Na to bude navazovat klíčový bod mé práce, v němž se budu zabývat konkrétním projektem zrealizovaným v Novém Městě nad Metují (zástupce sledované kategorie obcí od 5 000 do 49 999 obyvatel). Jedná se o projekt Úspory energií, na který město získalo dotaci z fondů Evropské unie. Zaměřím se především na to, jak vypadá úspěšně zpracovaná projektová žádost, na postup při realizaci projektu (včetně průběžných monitorovacích zpráv) a dále na celkový přínos tohoto projektu pro město. Důraz bude kladen především na zhodnocení úspěšnosti realizace projektu, které bude provedeno pomocí dotazníkového průzkumu v příslušných rekonstruovaných objektech. Z toho následně vyplyne, zda byl projekt nejen z ekonomického, ale i z praktického hlediska dobře zrealizován a zda nepřinesl nějaké zásadní či neočekávané problémy, které by se mohly na jeho výsledku negativně podepsat.

1 Strukturální politika Evropské unie

Strukturální politika EU vychází z principů integračního procesu. Její systematickou součástí je regionální politika, nazývaná též politikou hospodářské a sociální soudržnosti, která má za cíl snížit hospodářské a sociální rozdíly mezi regiony a je odrazem principu solidarity uvnitř EU. Ekonomicky méně rozvinuté země, zaostávající regiony i znevýhodněné sociální skupiny jsou podporovány ze společného evropského rozpočtu, a to značnou částí prostředků, které mají za úkol podpořit rozvoj těchto oblastí. Touto politikou se EU snaží podpořit vyvážený, harmonický a udržitelný rozvoj hospodářských činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, ochrany a zlepšování životního prostředí a dále rovnost mezi muži a ženami.

Provádění strukturální politiky v EU vychází ze Smlouvy o Evropském společenství, kde je zakotvena klauzule, že „Společenství usiluje zejména o snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje různých regionů a o zmírňování zaostalosti regionů, které jsou v nejméně výhodné situaci, včetně venkovských oblastí“ a dále, že „Společenství podporuje dosažení těchto cílů prostřednictvím strukturální fondů“.¹

1.1 Definice strukturální politiky

Strukturální politiku lze definovat dvojím způsobem:

- V širším pojetí se jedná o souhrn makroekonomických politik, počínaje rolí státu jako kupce a dodavatele různých veřejných statků, přes různé systémy zdaňování a formování různých sociálních systémů, zejména v souvislosti s problematikou zaměstnanosti, až po ochranu spotřebitelů apod.
- V užším pojetí jde o politiku orientovanou na problematiku spojenou se zaostávajícími, neperspektivními odvětvími, obory a regiony na straně jedné a na způsob stimulace rozvoje inovativních, ekonomicky perspektivních sektorů či oblastí státu na straně druhé.²

¹ WOKOUN, R.; LUKÁŠ Z.; KOUŘILOVÁ J. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha : IFEC s.r.o. 2002. ISBN 80-864-12-18-0.

² SLANÝ, Antonín; ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. 1. vyd. Praha : C, H. Beck, 1999. 272 s. ISBN 80-7179-237-3.

1.2 Principy strukturální a regionální politiky

V rámci strukturální a regionální politiky jsou v současném programovacím období 2007 – 2013 uplatňovány následující principy:

- Princip solidarity

Vychází ze základních smluv o Evropském Společenství a Evropské unii a je základem evropské integrace. Znamená, že vyspělejší státy přispívají do společného rozpočtu na rozvoj ekonomicky méně rozvinutých států.

- Princip subsidiarity

Byl zaveden Maastrichtskou smlouvou a znamená, že záležitosti jsou řešeny na té úrovni rozhodování, kde je lze vyřešit nejoptimálněji (např. regionální záležitosti mají být řešeny na regionální úrovni).

- Princip koncentrace

Jedná se o zásadu koncentrace úsilí, kdy jsou prostředky co nejúčelněji využívány k předem stanoveným cílům, a to tak aby nebyly rozčleněny na velké množství drobných akcí.

- Princip partnerství

Představuje spolupráci mezi Evropskou komisí a orgány na národní a regionální úrovni a zabezpečuje, aby se na rozdělení prostředků podíleli také příjemci.

- Princip programování

Jedná se o hlavní operační princip a znamená, že prostředky jsou alokovány na základě víceletých a všeoborových programů, nikoliv na základě jednotlivých projektů.

- Princip monitorování a vyhodnocování

Jde o průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkovou efektivnost vynakládaných prostředků (zahrnuje kontrolu věcného a finančního plnění).

-
- Princip adicionality

Znamená spolufinancování projektů, kdy prostředky z rozpočtu EU pouze doplňují veřejné a soukromé výdaje, přičemž výše podílů je předem stanovena.

Kromě těchto základních principů se ještě uplatňují principy doplňkové jako např. princip koordinace, harmonizace, integrace, konvergence, kompatibility a proporcionality.³

1.3 Zákony upravující strukturální a regionální politiku

Strukturální a regionální politika je upravena následujícími zákony:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně správních celků
- Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a změně některých zákonů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

1.4 Vývoj a cíle strukturální a regionální politiky

- **Období let 1957-1974**

Toto období bylo charakteristické individuálním přístupem k regionální politice bez výraznější mezinárodní koordinace. Pozornost byla věnována makroekonomickým cílům Společenství.

- **Období let 1975-1988**

V tomto období vznikla společná koordinace, byl založen Evropský fond regionálního rozvoje a byly vyhlášeny první společné programy regionální politiky. V roce 1988 došlo k reformě, kde byla integrována regionální, zemědělská a z části i sociální politika do tzv. strukturální politiky. Byly zavedeny principy strukturální politiky a také další plánovací období.

³ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš . *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2, vyd. Brno : Společnost pro odbornou literaturu-Barrister&Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

- **Období let 1989-1993**

Pro toto období bylo vyhlášeno 5 cílů strukturální politiky:

- Cíl 1 - Rozvoj a strukturální přeměna zaostávajících regionů (s HDP na obyvatele menším než 75% průměru EU)
- Cíl 2 – Konverze regionů vážně postižených hospodářským úpadkem
- Cíl 3 – Boj proti dlouhodobé nezaměstnanosti (delší než 12 měsíců) a pracovní integrace mladých lidí (do 25 let)
- Cíl 4 – Adaptace pracovní síly na průmyslové změny a změny ve výrobě
- Cíl 5A – Strukturální přeměna zemědělství
- Cíl 5B – Rozvoj a strukturální adaptace agrárních regionů

Dále byly vyhlášeny první iniciativy Společenství (např. INTERREG, LEADER apod.)

- **Období let 1994-1999**

V tomto období byly prodlouženy cíle z předešlého období a dále rozšířeny po přijetí nových členů v roce 1995 o nový Cíl 6 – Rozvoj řídké zalidněných regionů (méně než 8 obyvatel na km²), byly také rozšířeny iniciativy Společenství a zavedeny inovační akce.

- **Období let 2000-2006**

Pro toto období byly vytyčeny 3 cíle strukturální politiky:

- Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů

Tento cíl se zaměřil na rozvojovou pomoc méně vyspělým regionům EU (tj. oblastem, které se nacházejí pod hranicí 75% HDP průměru EU) s cílem dosažení úrovně ostatních regionů, s důrazem na vybavení základní infrastrukturou či podporu investic do podnikatelských a jiných hospodářských činností.

- Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se restrukturalizací

Tento cíl se týkal oblastí, ve kterých docházelo k hospodářským a sociálním změnám v sektoru průmyslu a služeb. Důsledkem těchto změn byl vznik strukturálních problémů. Jednalo se především o venkovské oblasti upadající z důvodu nedostatku ekonomické diverzifikace, dále o městská sídla, která se dostala do problémů díky ztrátě ekonomických aktivit, či o zaostávající oblasti závislé na rybolovu.

Při čerpání prostředků v rámci Cílů 1 a 2 musela být splněna podmínka, že každá jednotlivá oblast je způsobilá pro pomoc jen podle jednoho z výše uvedených.

-
- Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělávání

Záměrem tohoto cíle bylo rozvíjet aktivity, které se týkají lidských zdrojů. Jednalo se např. o pomoc členským státům přizpůsobovat a modernizovat jejich systémy vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti. Tento cíl se vztahoval na celé území EU mimo regionů, které spadaly pod Cíl 1.

- Období let 2007-2013 (viz. kapitola 2.2)

1.5 Strukturální fondy a Fond soudržnosti

České republice se v období 2007-2013 nabízí možnost čerpat z evropských fondů až 26,69 mld. eur. Pro úspěšné čerpání je nutné, aby náš stát přidal cca 4 mld. eur, a to proto, že EU financuje maximálně 85% výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky. Projekty mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, neziskové organizace, školy, výzkumná centra, vlastníci dopravní infrastruktury a další.

Strukturální fondy tvoří jádro regionální a strukturální politiky EU a jejich význam je nezastupitelný. Prostřednictvím těchto fondů se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním). Dále jsou určeny na podporu adaptace a modernizace politik, systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměstnanců.

1. ledna 2007 začalo nové sedmileté programovací období. Zjednodušení systému čerpání prostředků v rámci regionální politiky EU se projevilo i ve snížení počtu jejich nástrojů, tedy strukturálních fondů.⁴ V minulém programovacím období 2000-2006 existovaly pouze čtyři strukturální fondy (Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond, Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond, Finanční nástroj na podporu rybolovu), nyní už existují pouze dva (Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond). V obou programovacích obdobích funguje souběžně s nimi ještě Kohezní fond neboli Fond soudržnosti.

⁴ MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš . *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2, vyd. Brno : Společnost pro odbornou literaturu-Barrister&Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Strukturální fondy podporují následující operace:

- přímé investice do vytváření nových pracovních příležitostí
- služby pro malé firmy (poradenství, marketing, finanční inženýrství atd.) s cílem rozvinout regionální a místní potenciál a diverzifikovat hospodářské aktivity
- základní hospodářskou infrastrukturu (dopravu, telekomunikace, energie apod.)
- výzkum, rozvoj a technologické inovace
- infrastrukturu pro vzdělávání a zdravotnictví, osobní služby
- ochranu životního prostředí a přírodního dědictví
- obnovu budov a rozvoj kulturních hodnot
- obnovu krizí postižených městských oblastí
- přeshraniční a nadnárodní spolupráci, výměnu zkušeností
- vyhledávání pracovních příležitostí pro mladé lidi, nezaměstnané a ty, kteří strádají nebo jsou ohroženi sociální izolací, poskytování náborové pomoci a školení, přípravu instruktorů, pracovníků výzkumu, administrativního personálu a také stejné příležitosti pro muže a ženy
- rozvoj nových kvalifikací, např. za účelem zvýšení adaptability vůči změnám na pracovním trhu
- přizpůsobení struktury školení a zaměstnanosti apod.⁵

1.5.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

Tento fond podporuje investiční (infrastrukturní) projekty, jako je např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, výstavby poldrů a úpravy koryt řek, budování stokových systémů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, výsadba regenerační zeleně, sanace bytových domů, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón, zavádění služeb elektronické veřejné správy, modernizace systému krizového managementu, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech apod.

⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Průvodce fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2004. 145 s. ISBN 80-239-3285-3.

1.5.2 Evropský sociální fond (ESF)

Tento fond podporuje neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, jako je např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, rozvoj institucí a služeb zaměstnanosti, podpora začínajícím OSVČ, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělávání, stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém i veřejném sektoru, zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele, zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky apod.

1.5.3 Fond soudržnosti (FS)

Fond soudržnosti je někdy nazýván Kohezním fondem a na rozdíl od strukturálních fondů je určený na podporu rozvoje chudších států a poskytuje pomoc zemím, jejichž HNP na obyvatele je menší než 90% průměru EU. Jsou z něj podporovány investiční projekty, ale jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (např. dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, říční, námořní i letecká doprava) a ochranu životního prostředí.⁶

1.6 Pravidla pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů

V programovacím období 2007-2013 jsou uplatňována následující pravidla:

- Aplikace pravidla n+3 pro období 2007-2010 a pravidla n+2 pro období 2011-2012. Toto pravidlo znamená, že každý závazek členské země přijatý vůči Evropské komisi musí být splněn do tří/dvou let od přijetí tohoto závazku. Např. projekt schválený v roce 2008, musí být ukončen a proplacen nejpozději do roku 2011.
- Míra spolufinancování z fondů až 85% (v období 2004-2006 jen 75%).
- Nevratná DPH jako způsobilý výdaj (týká se např. obcí nebo neziskových organizací).

⁶ Czech Trade. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Regionální politika Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/regionalni-politika-evropske-unie/1001573/44179/?rtc=1>>.

-
- Spolufinancování je vztaženo k celkovým způsobilým výdajům.⁷

Ty musí být skutečně vynaloženy a řádně zaplacený, musí být prokazatelné, identifikovatelné, zanesené v účetnictví konečného příjemce a doložené účetními doklady. Tyto výdaje zahrnují např. výdaje na přípravnou dokumentaci k projektu, výdaje na publicitu projektu, stavební práce, nákup budov, samostatných movitých věcí, nákup hardware, software, materiálu, použitého zařízení, osobní výdaje, výdaje za služby, režijní výdaje, pronájem atd.

⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Finanční perspektiva EU na léta 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-22]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/9bd1d400-dff4-4629-b3a1-792f8251fc50/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007%E2%80%942013--vysledn>>.

2 Česká republika v Evropské unii v kontextu strukturální a regionální politiky

Evropská regionální politika, resp. politika soudržnosti, je projevem určité solidarity na úrovni EU a má velký význam při posilování společné identity. Při vzniku Evropského hospodářského společenství (EHS) se předpokládalo, že se většina regionálních problémů vyřeší všeobecným ekonomickým růstem. Také se počítalo s tím, že integrace trhu zostří konkurenci a způsobí tak problémy především v oblastech s výraznou koncentrací starých průmyslových odvětví, a proto bude nutné jim poskytnout zvláštní pomoc. Tato myšlenka kompenzace negativních důsledků vytvoření Společenství se stala jádrem první koncepce regionální politiky EHS a v určitých modifikacích se zachovala dodnes.

Dalším významným důvodem pro regionální politiku EU je rozpor mezi závažností regionálních problémů a schopností států tyto problémy řešit. Státy s velkými regionálními problémy si nemohou dovolit věnovat dostatečné prostředky na vlastní regionální politiku a existuje také nebezpečí, že zaostávající regiony z těchto států neobstojí v ostré soutěži o získání zahraničních investic.

Dalším důvodem pro její existenci je požadavek některých členských států na kompenzaci regionálních dopadů ostatních „neregionálních“ politik EU, zejména Společné zemědělské politiky a Společné vědecko-technické politiky EU.

Nutnost existence regionální politiky EU vyplývá i z toho, že regionální problémy vlády často omlouvaly poskytování dotací průmyslu, kterému tím pomáhali v boji proti zahraniční konkurenci. Dotování soukromých podniků z veřejných zdrojů je zakázáno zakládajícími smlouvami, ale regionální politika je jednou z mála povolených výjimek.

2.1 Zkrácené programovací období 2004-2006

Pomoc ze zdrojů strukturálních fondů EU byla v České republice po našem vstupu do EU, tj. v období 2004-2006, distribuována prostřednictvím pěti operačních programů, dvou zvláštních programů pro hlavní město Prahu, čtyř Iniciativ Společenství a Fondu soudržnosti.⁸

Tematicky zaměřené operační programy v rámci Cíle 1:

- Společný regionální operační program (SROP)
- OP Průmysl a podnikání
- OP Rozvoj lidských zdrojů
- OP Infrastruktura
- OP Zemědělství

Jednotné programové dokumenty pro hlavní město Prahu v rámci Cílů 2 a 3:

- Jednotný programový dokument pro Cíl 2
- Jednotný programový dokument pro Cíl 3

Iniciativy Společenství:

- Interreg A,B,C
- Equal

Celková částka věnovaná na všechny operační programy v České republice činila 1 954 mil. eur.

Nejúspěšnějším operačním programem tohoto období se stal Společný regionální operační program spravovaný ministerstvem pro místní rozvoj. Jeho hlavním cílem bylo podporovat vyvážený rozvoj regionů ČR a především aktivity, jejichž realizace spadala do působnosti obcí a krajů. Tím se tento program odlišuje od zbývajících operačních programů, které jsou převážně v působnosti státu. SROP vyplatil na účty příjemců dotace přes 8,5 mld. Kč a tím se stal nejúspěšnějším programem.⁹ Největší podíl na tomto úspěchu mělo opatření zaměřené na

⁸ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *MMR-Programovací období 2004-2006* [online]. 2007 [cit. 2011-03-22]. Programovací období 2004-2006. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Strukturalni-fondy/Programovaci-obdobi-2004-2006>>.

⁹ Triada, spol. s.r.o. *Deník veřejné správy* [online]. 2008 [cit. 2011-03-22]. Čerpání strukturálních fondů v programovacím období 2004-2006. Dostupné z WWW: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6303147>>.

rozvoj dopravy v regionech, což dokazuje i následující tabulka, která je zároveň přehledem všech priorit, opatření a podopatření SROP.

Tabulka 1 - SROP

	Název priority, opatření, podopatření	Podpora EU mil. EUR
Priorita 1	Regionální podpora podnikání	
Opatření 1.1.	Podpora podnikání ve vybraných regionech	45,138
Priorita 2	Regionální rozvoj infrastruktury	
Opatření 2.1.	Rozvoj dopravy v regionech	151,964
Podopatření 2.1.1	Regionální rozvoj dopravní infrastruktury	106,375
Podopatření 2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	45,589
Opatření 2.2.	Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	22,517
Opatření 2.3.	regenerace a revitalizace vybraných měst	22,517
Priorita 3	Rozvoj lidských zdrojů v regionech	
Opatření 3.1.	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech	45,025
Opatření 3.2.	Podpora sociální integrace v regionech	37,143
Opatření 3.3.	Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů	10,135
Priorita 4	Rozvoj cestovního ruchu	
Opatření 4.1.	Rozvoj služeb cestovního ruchu	36,024
Podopatření 4.1.1	Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu	18,012
Podopatření 4.1.2	Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu	18,012
Opatření 4.2.	Rozvoj infrastruktury pro cestovních	72,060
Podopatření 4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury CR	36,030

	Název priority, opatření, podopatření	Podpora EU mil. EUR
Podopatření 4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury CR	36,030
Priorita 5	Technická pomoc	
Opatření 5.1.	Technická pomoc pro SROP	6,720
Opatření 5.2.	Technická pomoc pro CSF	5,087
SROP CELKEM		454,33

Dostupný z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/srop>>

Tabulka 2- Rozdělení prostředků mezi strukturální fondy, Fond soudržnosti a Iniciativy Společenství v ČR v období 2004—2006 (v mil. EUR)

	2004—2006	2004	2005	2006
Fond soudržnosti	945,3	316,9	266,1	362,3
Strukturální fondy	1 584,40	381,5	528,9	674
Cíl 1 (13 krajů)	1 454,30	339	485,5	629,8
Cíl 2 (Praha)	71,3	23,3	23,8	24,2
Cíl 3 (Praha)	58,8	19,2	19,6	20
Iniciativy Společenství	100,8	28,6	32,1	40,1
Interreg	68,7	21	21,4	26,3
Equal	32,1	7,6	10,7	13,8
Strukturální operace celkem	2 630,50	727	827,1	1 076,30

Dostupný z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006>>

Z tabulky je patrné, že nejvíce prostředků bylo v tomto období čerpáno ze strukturálních fondů, dále pak z Kohezního fondu a nejméně z Iniciativ Společenství. Od roku 2004 do roku 2006 lze vidět vzestupnou tendenci čerpaných částek.

2.2 Současné programovací období 2007-2013

2.2.1 Cíle programovacího období 2007-2013

V rámci politiky soudržnosti EU v letech 2007-2013 byly Evropskou komisí vytyčeny 3 cíle, které jsou společné pro všechny státy EU:

- Konvergence

Tento cíl je určen k urychlení hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni všech regionů soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy. Jedná se především o podporu růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Tato podpora se týká regionů s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru EU.

Zahrnuje podporu Evropského fondu pro regionální rozvoj, který se zaměřuje na modernizaci a diverzifikaci ekonomické struktury členských států a regionů, dále na rozšíření a zlepšení základní infrastruktury a na ochranu životního prostředí.

Podpora Evropského sociálního fondu se pak zaměřuje na zlepšení kvality a schopnosti institucí na trhu práce, vzdělávací systémy, sociální a ošetrovatelské služby, zvýšení investic do lidského kapitálu, adaptaci veřejné správy a posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ.

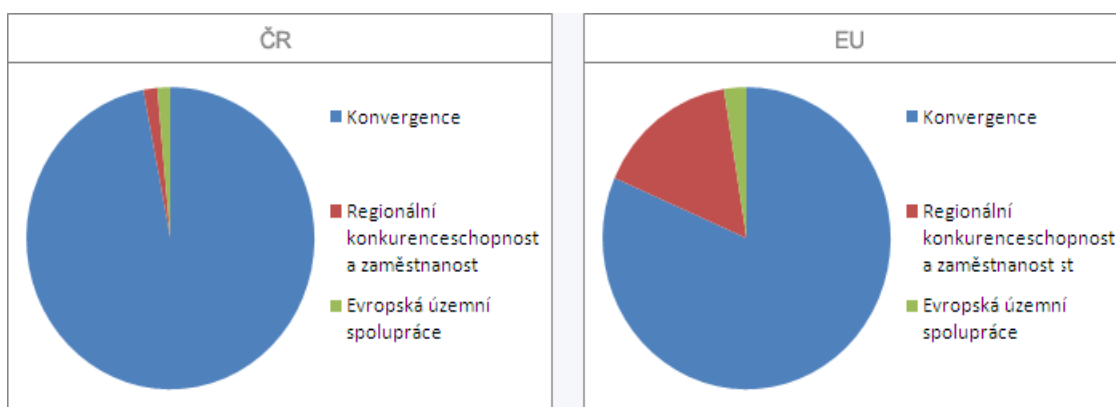
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl podporuje regiony, které nečerpají z cílu Konvergence. Jedná se o regionální programy pro regiony a orgány regionální správy, které podporují ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Je určen i pro státy s HDP na obyvatele vyšším než 75% průměru EU. Důraz je kladen na inovace a ekonomiku založenou na znalostech, životní prostředí, předcházení rizik a na dostupnost služeb základního ekonomického významu.

- Evropská územní spolupráce

Tento cíl usiluje o podporu příhraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Jeho hlavními prioritami jsou podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti, podpora životního prostředí, řízení vodních zdrojů a předcházení rizikům.¹⁰

Graf 1 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013

Dostupný z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>

Z grafu je patrné, že nejvíce prostředků jak v ČR, tak v celé EU připadá na cíl Konvergence. Prostředky na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce nejsou v ČR příliš vysoké. V EU však značná část prostředků směřuje na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, méně pak na cíl Evropská územní spolupráce. Stejně výsledky vidíme vyjádřené v celkové sumě (mld. Eur) a také v % v následující tabulce.

Tabulka 3 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
	Suma	Podíl (%)	Suma	Podíl (%)
Konvergence	283 mld. € (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54%	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95%	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%

¹⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy-Regionální politika EU* [online]. 2010 [cit. 2011-02-21]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.

Evropská územní spolupráce	8,72 mld. € (cca 218,55 mld. Kč)	2,52%	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
Celkem	347 mld. €	100,00%	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100,00%

Přepočet dle směnného kurzu 1 EUR = 28,20 Kč.

Dostupný z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>

Z výše uvedených cílů vyplývá, že evropská regionální politika považuje za základní kritérium pro oprávněnost výši HDP na jednoho obyvatele. Za základ se přitom berou regiony soudržnosti NUTS II.¹¹ V České republice jsou Plzeňský a Jihočeský kraj sdruženy do oblasti NUTS Jihozápad, Karlovarský a Ústecký do oblasti NUTS Severozápad, Liberecký, Královéhradecký a Pardubický do oblasti NUTS Severovýchod, Vysočina a Jihomoravský do oblasti NUTS Jihovýchod, Olomoucký a Zlínský do oblasti NUTS Střední Morava. Oblasti NUTS Praha, NUTS Střední Čechy a NUTS Moravskoslezsko jsou tvořeny jediným krajem.¹²

Tabulka 4 - Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v období 2000 – 2006 a 2007 – 2013

2000 - 2006		2007 - 2013	
Cíle	Finanční nástroj	Cíle	Finanční nástroj
Fond soudržnosti	Fond soudržnosti	Konvergence	Fond soudržnosti ERDF ESF
Cíl 1	ERDF ESF EAGGF FIG		
Cíl 2	ERDF ESF	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF ESF
Cíl 3	ESF		
INTERREG	ERDF	Evropská územní spolupráce	ERDF ESF
URBAN	ERDF		
LEADER	EAGGF		
EQUAL	ESF		
Rozvoj venkova a restrukturalizace rybolovu mimo Cíle 1	EAGGF FIG	Tato problematika nebude v novém období součástí politiky soudržnosti, ale bude zařazena pod Společnou zemědělskou politiku. (*)	
9 Cílů	6 finančních nástrojů	3 Cíle	3 finanční nástroje

Dostupný z: CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor. *Finanční prostředky fondů EU*. 1. vyd. Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

¹¹ OECD. *New Forms of Governance for Economic Development*. Paris : OECD Publications, 2004. 315 s. ISBN 92-64-01530-2.

¹² CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor. *Finanční prostředky fondů EU*. 1. vyd. Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

Z grafu je patrné, že tyto dvě programovací období mají různé cíle i různé finanční nástroje. V současném období 2007-2013 už existují pouze tři cíle z původních devíti a jenom tři finanční nástroje z původních šesti.

2.2.2 Operační programy v období 2007-2013

Obrázek 1 - Přehled programů 2007-2013

Tematické operační programy	Regionální operační programy	Operační programy Praha	Evropská územní spolupráce
			
<u>Integrovaný operační program</u>	<u>ROP NUTS II Severozápad</u>	<u>OP Praha</u>	<u>OP Meziregionální spolupráce</u>
<u>OP Podnikání a inovace</u>	<u>ROP NUTS II Severovýchod</u>	<u>Konkurenceschopnost</u>	<u>OP Nadnárodní spolupráce</u>
<u>OP Životní prostředí</u>	<u>ROP NUTS II Střední Čechy</u>	<u>OP Praha Adaptabilita</u>	<u>ESPON 2013</u>
<u>OP Doprava</u>	<u>ROP NUTS II Jihozápad</u>		<u>INTERACT II</u>
<u>OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost</u>	<u>ROP NUTS II Jihovýchod</u>		<u>Cíl 3 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2007—2013</u>
<u>OP Výzkum a vývoj pro inovace</u>	<u>ROP NUTS II Moravskoslezsko</u>		<u>OP Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007—2013</u>
<u>OP Lidské zdroje a zaměstnanost</u>	<u>ROP NUTS II Střední Morava</u>		<u>Cíl Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013</u>
<u>Operační program Technická pomoc</u>			<u>Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007—2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou</u>
			<u>Program přeshraniční</u>

			<u>spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 – 2013</u>
--	--	--	---

Dostupný z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>

V programovacím období 2007-2013 má Česká republika v programech spolufinancovaných ze strukturálních fondů a Kohezního fondu k dispozici více než 773 mld. Kč.

Na základě definovaných cílů a priorit připravila Česká republika pro využívání fondů EU v období 2007-2013 celkem 26 operačních programů.

2.2.2.1 Struktura operačních programů

Operační programy mají následující strukturu:

- Úvod,
- zdůvodnění potřebnosti programu (analýza současné sociální a ekonomické situace v dané oblasti),
- popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů operačního programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům,
- konkretizace zaměření operačního programu (prioritní osy, oblasti podpory, typy projektů realizovatelných v rámci dané oblasti podpory, vymezení příjemců podpory, monitorovací indikátory apod.),
- finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy,
- popis řízení operačního programu (role institucí zapojených do řízení programu, způsob monitorování, hodnocení, kontrola, publicita),
- přílohy.¹³

¹³ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy-Regionální politika EU* [online]. 2010 [cit. 2011-02-21]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.

2.2.2.2 Implementace operačních programů

Každý operační program má definovanou soustavu několika orgánů, které se podílejí na jeho úspěšné realizaci:

- Řídící orgán

Řídící orgán má vrcholnou zodpovědnost za celkovou implementaci programu, včetně plnění hodnotících ukazatelů. Zodpovídá za efektivní a správné řízení programu, určuje strukturu zprostředkujícího subjektu, zajišťuje objektivní výběr projektů a dohled nad správným zadáváním veřejných zakázek.

- Zprostředkující subjekt („Poskytovatel finančních prostředků“)

Jedná se o instituci, na kterou Řídící orgán delegoval výkon některé ze svých činností. V praxi se lze setkat s různými typy, nejčastěji se však jedná o odbory ministerstev či jimi zřízené organizace, jako např. CzechInvest, Národní vzdělávací fond apod. Jeho struktura je velmi nepřehledná, což často způsobuje zpoždění při provádění plateb příjemcům pomoci.

- Příjemce

Příjemce je úspěšný žadatel, se kterým Řídící orgán podepsal smlouvu o realizaci projektu, přijímá od Řídícího orgánu finanční podporu a je realizátorem projektu. Je odpovědný za čerpání podpory dle stanovených pravidel.

- Platební a certifikační orgán (PCO)

Platební orgán odpovídá za řízení prostředků poskytnutých České republice ze strukturálních fondů. V ČR se jedná o Ministerstvo financí, které řídí a koordinuje toky finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu Evropské unie, předkládá Evropské komisi výkazy výdajů a žádosti o platbu a také ověřuje jejich správnost.

- Platební jednotka

Platební jednotka má funkci Zprostředkujícího subjektu Platebního orgánu. Jejím úkolem je zajištění převodu evropských prostředků příjemcům pomoci. Platební jednotky jsou zřízeny pro jednotlivé programy v rámci organizační struktury ministerstev, které zodpovídají za implementaci programů.

-
- Monitorovací výbor

Monitorovací výbor provádí dohled nad programem a mezi jeho hlavní činnosti patří schvalování programových dodatků a kritérií pro výběr projektů, schvalování návrhů na změnu programu, kontrola poskytování pomoci atd.

- Technická asistence

Technická asistence je součástí každého operačního programu, i přesto, že není součástí implementační struktury. Mezi její činnosti patří např. tvorba manuálů, zpracování studií, konzultační činnost, metodická podpora žadatelů a příjemců, aktivity v rámci publicity atd.

- Auditní orgán

Auditní orgán zajišťuje audit na úrovni řídicích a kontrolních systémů a informuje o jeho výsledku Evropskou komisi.¹⁴

2.2.2.3 Operační programy pro jednotlivé cíle

- **Operační programy pro cíl Konvergence**

V ČR pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy. Je realizovaný prostřednictvím 8 tematických a 7 regionálních operačních programů. Na tento cíl připadá v ČR 25,89 mld. Eur.

Tematické operační programy se zaměřují na určitou oblast, např. životní prostředí nebo infrastruktura a jsou platné pro všechny regiony České republiky. Patří sem OP Podnikání a inovace, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, Integrovaný operační program a OP Technická pomoc.

Dále sem řadíme regionální operační programy ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Střední Čechy, ROP NUTS II Střední Morava.

¹⁴ TAUER, Vladimír ; ZEMÁNKOVÁ, Helena ; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Obrázek 2 - Regionální působnost programů

Dostupný z: CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor. *Finanční prostředky fondů EU*. 1. vyd. Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

- **Operační programy pro cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**

V ČR pod něj spadá hlavní město Praha se 2 operačními programy, a to OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita. Na druhou stranu ale může pouze omezeně čerpat ze sektorových operačních programů a neplynou sem žádné finanční prostředky z prvního cíle Konvergence. Na tento cíl připadá v ČR 0,42 mld. Eur.

- **Operační programy pro cíl Evropská územní spolupráce**

Jsou platné pro příslušné příhraniční regiony a podporují spolupráci s příslušným příhraničním regionem. Patří sem OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko, OP Mezuregionální spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, INTERACT II a ESPON. Prostředky lze tedy čerpat z 9 operačních programů. V ČR pod tento cíl spadají všechny regiony a připadá na něj 0,39 mld. Eur.¹⁵

¹⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-04-19]. Programy 2007-2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.

2.2.3 Dotace Evropské unie pro municipality

Mezi municipality řadíme:

- města a obce,
- kraje a svazky krajů,
- svazky obcí,
- mikroregiony a euroregiony.¹⁶

Velikost těchto subjektů se může výrazně lišit, např. objem investičních nákladů i dotace u projektů krajů se mnohdy pohybují v řádu ročních rozpočtů několika obcí.

Největší podíl municipalit na získaných dotacích a úspěšných projektech je založen na následujících předpokladech:

- municipality, především kraje a větší města, byly významnými žadateli už v době před vstupem ČR do EU,
- municipality již mají značnou zkušenost s přípravou projektů a mohou je tak využít v období 2007-2013,
- v rámci SROP reprezentovaly dominantní podíl v období 2004-2006,
- municipality mají až stovky projektových záměrů, které ale výrazně převyšují jejich rozpočtové možnosti, a proto usilují o maximum získané dotace,
- většina municipálních projektů spadá mezi investiční projekty („tvrdé“) a jejich objem se pohybuje ve výši desítek až stovek milionů,
- výše dotace, kterou je možné získat na uznatelné náklady projektů je výrazně vyšší než u podniků z důvodu jejich nekomerčního charakteru,
- některé municipality mají zpracovanou analýzu absorpční kapacity, některá města jsou zvýhodněna prostřednictvím Integrovanému plánu rozvoje města, díky kterému získají lepší potenciál.

Integrovaný plán rozvoje města patří k nejvýznamnějším koordinačním mechanismům pro intervence regionálních operačních programů, tematických operačních programů a Integrovaného operačního programu cílené na rozvoj měst. Koordinuje aktivity a soustřeďuje zdroje na řešení nejzávažnějších problémů a využívá rozvojového

¹⁶ Myland. *Myland-Dotace EU pro všechny* [online]. 2007 [cit. 2011-02-21]. Dotace EU pro všechny. Dostupné z WWW: <<http://myland.cz/tematicke-clanky/39-dotace-eu-pro-vsechny/>>.

potenciálu měst. Jeho efektivita spočívá především ve smysluplné návaznosti a synergetickém efektu jednotlivých aktivit a opatření. Přináší tak významný multiplikační efekt, který mobilizuje veřejné i soukromé zdroje.¹⁷

Podíl municipalit na objemu získané dotace je více než 390 mld. Kč, což je pro srovnání cca 7,8 násobek alokace na celé období 2004-2006 pro všechny žadatele. Pokud bychom připočítali i příspěvkové organizace, tzn. organizace založené nebo zřízené krajem, městem nebo obcí, bude jejich podíl na objemu získané dotace činit více než 53%.

Největší prostor pro municipality se nabízí v rámci regionálních operačních programů (ROP). O jejich vzniku se uvažovalo již pro léta 2004-2006 a tato snaha vyústila ve vznik SROP. Cílem bylo nasměrovat dotace přímo do jednotlivých regionů, jako nástroj řešení jejich konkrétních potřeb. ROP se mezi sebou výrazně neliší, převládá podpora dopravy, dopravní infrastruktury a obslužnosti. Ve většině ROP je jedna prioritní osa zaměřena právě na rozvoj měst a obcí.

Značné příležitosti nabízí i tematické operační programy (TOP). Největší prostor municipalitám v rámci TOP, dává OP Životní prostředí, který podporuje projekty zaměřené na čističky odpadních vod, protipovodňové zábrany a další projekty směřující k ochraně životního prostředí. Ve své práci budu také analyzovat projekt, který je financován právě z OP Životní prostředí a týká se úspor energií.

2.2.4 Příklady dotační titulů EU pro obce, svazky obcí a organizace zřizované a zakládané obcemi v programovacím období 2007-2013

Ministerstvo pro místní rozvoj zajišťuje v oblasti regionální politiky a strukturálních fondů zejména informační a metodickou podporu vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením.

Výchozími dokumenty pro určení dotačních titulů a příjemců podpory jsou prováděcí dokumenty jednotlivých operačních programů. Příjemce podpory však musí sledovat výzvy

¹⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Integrovaný plán rozvoje města* [online]. 2007 [cit. 2011-04-19]. Integrovaný plán rozvoje města. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Koordinace-OP/Integrovaný-plan-rozvoje-mesta-\(IPRM\)>](http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Koordinace-OP/Integrovaný-plan-rozvoje-mesta-(IPRM)>).

jednotlivých oblastí podpory v rámci operačních programů, které blíže specifikují podmínky pro předkládání žádostí o podporu.

V České republice je systém podpory a čerpání dotací u obcí nastaven i podle počtu obyvatel. Obce se pro tyto potřeby člení:

- Všechny obce (u dotačního titulu, kde je příjemcem obec bez omezení počtu obyvatel)

Tabulka 5 - Příklad dotačního titulu pro všechny obce

Operační program	Regionální operační program regionu soudržnosti Severovýchod	
Zdroj	Prováděcí dokument ROP SV, verze 4.0, 23.1.2009 (http://www.rada-severovychod.cz/regionalni-operacni-program-nuts-ii-sv/zakladni-informace-o-rop-sv)	
Oblast podpory (intervence), podporované aktivity (typ podpory)	Příjemce	
Podrobný popis je uveden v Programovém a Prováděcím dokumentu a kritéria pro podávání žádostí jsou specifikována ve vyhlášených výzvěch.		
Oblast podpory 1.2 - Podpora projektů zlepšujících dopravní obslužnost území <ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura a technické vybavení pro veřejnou dopravu, integrované dopravní systémy a ekologizace ve veřejné dopravě. • Podpora obnovy vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob. • Rozvoj infrastruktury pro cyklistickou dopravu se zaměřením na zvýšení bezpečnosti provozu. 	Obce Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Dobrovolné svazky obcí. Organizace zřízované nebo zakládané obcemi.	
Oblast podpory 1.3 - Rozvoj veřejných mezinárodních letišť <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj leteckého provozu na veřejných mezinárodních letištích na území NUTS II Severovýchod - rekonstrukce, modernizace a výstavba letištní infrastruktury – odbavovacích terminálů, palivového hospodářství, technické vybavenosti (parkoviště, zázemí pro hasiče,...) a investic spojených s letištní plochou (rozšíření, světla, stojánky,...). • Dopravní napojení areálů letišť. • Splnění dalších podmínek leteckého provozu odpovídajícím statutem letiště včetně bezpečnostního zázemí. 	Obce Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Dobrovolné svazky obcí. Organizace zřízované nebo zakládané obcemi.	
Oblast podpory 3.1 - Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti CR <ul style="list-style-type: none"> • Modernizace a zvyšování kapacit základní infrastruktury cestovního ruchu. • Obnova a rozvoj doprovodné infrastruktury pro cestovní ruch. • Podpora revitalizace kulturně-historických a technických památek s cílem zvýšit atraktivitu území z hlediska CR. • Podpora zajištění dostupnosti turistických atrakcí. • Tvorba produktů a propagace infrastruktury CR podporované v rámci dané oblasti podpory. 	Obce Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Dobrovolné svazky obcí. Organizace zřízované nebo zakládané obcemi.	

Dostupný z: HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřízované a zakládané obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1.

- Obce do 500 obyvatel

Tabulka 6 - Příklad dotačního titulu pro obce do 500 obyvatel

Operační program	Program rozvoje venkova (PRV)	
Zdroj	Programový dokument PRV, schválený 18. 11. 2008 a informace řídicího orgánu (http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=74&typ=1&ra=42694&ids=0&katid=2406)	
Oblast podpory (intervence), podporované aktivity	Příjemce	
Podrobný popis je uveden v Programovém dokumentu PRV a kritéria pro podávání žádostí jsou specifikována ve vyhlášených výzvěch.		
Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova Skupina opatření III.2 - Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech Opatření III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby Podopatření III.2.1.1 a) Obnova a rozvoj vesnic (neekonomické aktivity) a III.2.1.1 b) Obnova a rozvoj vesnic (ekonomické aktivity) <ul style="list-style-type: none"> • Obnova dopravní infrastruktury (místní komunikace). • Obnova či výstavba technické infrastruktury (mimo vodohospodářskou infrastrukturu). • Zlepšení vzhledu obcí – úprava veřejných prostranství. • Pořízení územně plánovací dokumentace. • Aktivity spojené s investicemi do vodohospodářské infrastruktury (vodovody, kanalizace, ČOV). Revitalizace zemědělské brownfields v obcích do rozlohy 5 ha. Podopatření III.2.1.2. a) Občanské vybavení a služby (neekonomické aktivity) a III.2.1.2. b) Občanské vybavení a služby (ekonomické aktivity) <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb (školských, zdravotnických, sociálních, na něž není možné získat mandatorní výdaje státu, včetně předškolní a mimoškolní péče o děti, pečovatelské služby o seniory, základní obchodní infrastruktury, objektů pro sportovní a kulturní aktivity, doprovodných stravovacích zařízení, objektů pro spolkovou činnost). • Zřizování integrovaných informačních a školických center s využíváním ICT, využití ICT iniciativ pro lepší dostupnost služeb a práce. Opatření III.2.2 Ochrana a rozvoj dědictví venkova Podopatření III.2.2.1.a) Ochrana a rozvoj dědictví venkova (neekonomické aktivity) a III.2.2.1.b) Ochrana a rozvoj dědictví venkova (ekonomické aktivity) <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování studií obnovy a využití památek, programů regenerace památkově významných území, soupisů a map památek na venkově, plánů péče, geodetických prací. • Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení) památkových budov a ploch. • Revitalizace historických parků, historických zahrad a sletí. • Nákup budov, strojů, zařízení, vybavení, hardware, software. • Investice na realizaci výstavních expozic, muzeí s nabídkou místních kulturních a historických zajímavostí. 	Obce do 500 obyvatel. Sdružení obcí.	

Dostupný z: HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřízované a zakládané obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1

- Obce od 500 do 4 999 obyvatel

Tabulka 7 - Příklad dotačního titulu pro obce od 500 do 4 999 obyvatel

Operační program	Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko	
Zdroj	Prováděcí dokument ROP MS, verze v3.04, 3.11.2008 (http://www.rr-moravskoslezsko.cz/folder/376/)	
Oblast podpory (intervence), podporované aktivity Podrobný popis je uveden v Programovém a Prováděcím dokumentu a kritéria pro podávání žádosti jsou specifikována ve vyhlášených výzvách.		Příjemce
Oblast podpory 4.1 - Rozvoj venkova <ul style="list-style-type: none"> • Obnova, rekonstrukce, modernizace a estetické zlepšení venkovského prostoru, veřejných budov, veřejných prostranství, včetně veřejných prostranství na sídlišťích (jako součást komplexních projektů veřejných prostranství bude podporováno např. veřejné osvětlení, mobiliáře, místní rozlišení a výsadba veřejné zeleně vesnic, rekonstrukce památek, místních atrakcí a ostatních důležitých prvků venkovského dědictví). • Rekonstrukce, případně výstavba nových místních komunikací, jsou-li součástí úprav centra obce nebo přiléhají-li k významným objektům obce nebo je-li na nich ohrožena bezpečnost chodců. • Zvyšování atraktivity venkovských obcí, zachování a rozvoj identity venkovských oblastí, venkovského kulturního prostředí (zachování památek lidové architektury, tradičních řemesel, apod.). • Výstavba, obnova, rekonstrukce a vybavení zařízení pro služby pro obyvatelstvo a podniky – objekty občanské vybavenosti např. zařízení zdravotnických nebo sociálních služeb, hasičských zbrojnic, základní obchodní infrastruktury, tržnic, atd. (s výjimkou přístrojového vybavení zdravotnických služeb). • Školy a školská zařízení (dle zákona č. 561/2004): výstavba, obnova, rekonstrukce škol a školských zařízení (vyjma komplexních opatření ke snížení tepelné ztráty), modernizace vybavení škol a školských zařízení, které odpovídá současnému vývoji a moderním výukovým metodám, zavádění informačních a komunikačních technologií do výuky, podpora komunitní role mateřských a základních škol a školských zařízení (vybavení pro další vzdělávání, poskytování komunitních služeb tj. např. mateřská centra apod.) a aktivního využívání volného času dětí a mládeže při školách a školských zařízeních. • Rozšiřování kulturních a volnočasových zařízení a aktivit – bude podporována rekonstrukce nebo výstavba zařízení a ploch využitelných pro sportovní, sportovní, kulturní a kulturní aktivity obyvatel. Jedná se o zařízení a aktivity klubového, zájmového a spolkového typu pro aktivní trávení volného času (např. klubovny, prostory pro zájmové kroužky, kurzy, hobby centra, spolky apod., dále hřiště, sportoviště apod.). • Rozvoj služeb odražených měnící se demografickou strukturou – rozvoj terénních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a pozdějších předpisů, dále pak služby pro rodiče s dětmi, které jim umožní návrat do práce. • Rekonstrukce a využití zchátralých objektů a nevyužívaných ploch pro rozšiřování občanské vybavenosti, rozšiřování ploch zeleně a pro podnikání. • Regenerace brownfields, které budou využívány z více než 50 % pro jiné účely než pro výrobu a strategické služby - tato aktivita musí zahrnovat také nové využití plochy nebo objektu, není podporována pouhá příprava rozvojové plochy nebo objektu. • Regenerace veřejných prostranství na sídlišťích. 		Obec Moravskoslezského kraje. Dobrovolné svazky obcí. Organizace zřizované nebo zakládávané obcemi.

Dostupný z: HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřizované a zakládávané obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1.

- Obce od 5 000 do 49 999 obyvatel

Tabulka 8 - Příklad dotačního titulu pro obce od 5 000 do 49 999 obyvatel

Operační program	Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad	
Zdroj	Prováděcí dokument ROP SZ, verze 11.0, 28.8.2009 (http://www.nuts2severozapad.cz/pro_zadatele/vyzvy_a_dokumentace/aktualni_vyzvy/vyzva_c_10/)	
Oblast podpory (intervence), podporované aktivity (typ podpory) Podrobný popis je uveden v Programovém a Prováděcím dokumentu a kritéria pro podávání žádosti jsou specifikována ve vyhlášených výzvách (k předkládání projektů po datu 28.8.2009).		Příjemce
Oblast podpory 1.2 - Podpora revitalizace a regenerace středních a malých měst <ul style="list-style-type: none"> • Revitalizace, modernizace, zatraktivnění a doplnění chybějící technické a občanské infrastruktury měst, městských částí, obnova historických a kulturních památek, tj. stavební obnova nebo dostavba budov, včetně související dopravní a technické infrastruktury, včetně veřejných prostranství, veřejného osvětlení, zeleně a zařízení pro volnočasové aktivity. • Modernizace, obnova a rozvoj městských center, náměstí, veřejných prostranství a zeleně, včetně doplňkové infrastruktury. • Výstavba zdravotnických zařízení. • Regenerace brownfields – areálů dříve využívaných pro průmyslové, dopravní, vojenské, administrativní aj. účely ve městech – pro jejich další veřejné využití včetně řešení dekontaminace a sanace postižených území (pokud nespadá do působnosti OP ŽP) a související dopravní a technické infrastruktury jako součásti širšího konceptu regenerace určitého území. • Modernizace infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů (výstavba a modernizace knihoven, modernizace a úpravy vzdělávací infrastruktury v návaznosti na potřeby dalšího vzdělávání – např. polyfunkční vybavení učeben s ohledem na kombinované využití pro běžné stupně škol a další vzdělávání v rámci komunitních škol, modernizace a rekonstrukce infrastruktury pro poskytování sociálních služeb – např. centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře, chráněné bydlení, domovy pro osoby se zdravotním postižením, modernizace a rekonstrukce zdravotnických zařízení). • Výstavba, rekonstrukce a vybavení objektů občanské vybavenosti, objektů pro kulturu, volný čas, komunitní život a veřejný sektor. • Značení a úpravy veřejných prostranství a objektů občanské vybavenosti pro zdravotně postižené. • Související projektová příprava, projektová dokumentace, architektonická soutěž, projektová spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP). 		Obec Ústeckého a Karlovarského kraje s počtem obyvatel 5000 – 49 999 (dle údajů ČSÚ k 1. 1. 2006) Organizace zřizované či založené obcí s 5000 – 49 999 obyvateli Dobrovolné svazky obcí, jejichž členem je alespoň jedna obec s 5000 – 49 999 obyvateli v případě realizace projektu, jehož převažující dopad je zaměřen na dotčenou obec (obce) s 5000 – 49 999 obyvateli
Oblast podpory 3.2 - Rozvoj dopravní obslužnosti regionu <ul style="list-style-type: none"> • Příprava koncepcí, programů a projektů zaměřených na řešení rozvoje dopravní obslužnosti v regionu a jeho částech včetně přípravy nezbytné související dokumentace. • Realizace ucelených integrovaných projektů rozvoje dopravní obslužnosti zaměřených jak na rozvoj, modernizaci a rekonstrukci potřebné infrastruktury (rekonstrukce a budování dopravních terminálů, budování parkovišť v rámci systémů „park & ride“ apod.), tak na rozvoj souvisejících služeb (budování informačních a odbavovacích systémů, propagace a medializace veřejné dopravy...). • Zlepšení dostupnosti veřejné dopravy pro specifické skupiny obyvatel (staré a handicapované občany). • Nákup dráhových vozidel hromadné přepravy osob. • Rozvoj a budování páteřních regionálních cyklostezek včetně jejich napojení na páteřní síť cyklostezek v sousedních regionech a ucelených úsecích lokálních cyklostezek s napojením na páteřní síť, důležitých pro zajištění plnohodnotné dopravní obslužnosti regionu. 		Obec Ústeckého a Karlovarského kraje (do 49 999 obyvatel) Organizace zřizované či založené obcí (do 49 999 obyvatel) Dobrovolné svazky obcí

Dostupný z: HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřizované a zakládávané obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1.

- Obce nad 50 000 obyvatel

Tabulka 9 - Příklad dotačního titulu pro obce nad 50 000 obyvatel

Operační program	Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Čechy	
Zdroj	Prováděcí dokument ROP SC, verze 3.4, 9.4.2009 (http://www.ropstrednicechy.cz/documents.php?mid=922ac186-949f-102b-acac-00e0814daf34)	
Oblast podpory (intervence), podporované aktivity (typ podpory)	Podrobný popis je uveden v Programovém a Prováděcím dokumentu a kritéria pro podávání žádostí jsou specifikována ve vyhlášených výzvách.	Příjemce
Oblasti podpory 1.1 - Regionální dopravní infrastruktura, podporována pouze aktivita	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba, rekonstrukce a modernizace místních komunikací (včetně výstavby chodníků a infrastruktury, která je nutná k realizaci komunikace a jejíž pozdější výstavba by komunikaci narušila) ve vlastnictví obcí v obcích nad 500 obyvatel za účelem zlepšení napojení stávajících rozvojových průmyslových areálů na regionální silniční síť. Podporovány budou projekty obcí či organizací zřízených či založených obcemi. Nebudou podporovány komunikace vedoucí pouze k drobným provozováním. 	Obce Středočeského kraje. Organizace zřizované nebo zakládané obcemi.
Oblasti podpory 3.1 - Rozvoj regionálních center	<ul style="list-style-type: none"> • Regenerace a revitalizace brownfields. • Revitalizace specifických městských zón. • Modernizace veřejných prostranství. • Rozvoj infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání. • Rozvoj infrastruktury zdravotní péče. • Posilování sociální soudržnosti, kvality života a zdraví městského obyvatelstva. 	Statutární města Kladno a Mladá Boleslav. Organizace zřizované nebo zakládané obcemi.
Oblasti podpory 3.2 - Rozvoj měst	<ul style="list-style-type: none"> • Regenerace a revitalizace brownfields. • Revitalizace specifických městských zón. • Modernizace veřejných prostranství. • Rozvoj infrastruktury v oblasti školství a vzdělávání. • Rozvoj infrastruktury zdravotní péče posilování sociální soudržnosti, kvality života a zdraví městského obyvatelstva. 	Jen pro projekty na území statutárních měst a měst nad 5000 obyvatel, které nebudou součástí IPRM, ve výjimečných a řádně odůvodněných případech. Organizace zřizované nebo zakládané obcemi ve výjimečných a řádně odůvodněných případech.

Dostupný z: HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřizované a zakládané obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1.

- Specifičtí příjemci

Tabulka 10 - Příklad dotačního titulu pro specifické příjemce

Operační program	Integrovaný operační program (IOP)	
Zdroj	Prováděcí dokument IOP, verze 29. 6. 2009 (http://www.strukturální-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/)	
Oblast podpory (intervence), podporované aktivity	Podrobný popis je uveden v Programovém a Prováděcím dokumentu IOP a kritéria pro podávání žádostí jsou specifikována ve vyhlášených výzvách.	Příjemce
Oblast intervence 3.2 - Služby v oblasti veřejného zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivita a) Modernizace a obnova přístrojového vybavení (zdravotnických prostředků) národních sítí (do národních sítí jsou zařazena specializovaná pracoviště zdravotnických zařízení včetně technického zázemí). 	Organizace zřizované a zakládané obcemi.
Oblast intervence 3.4 - Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivita a) Vybudování informačního systému operačních středisek IZS. • Aktivita b) Vybudování potřebné infrastruktury pro zajištění efektivitu příjmu a poskytování humanitární pomoci. • Aktivita c) Vybudování odpovídající infrastruktury pro jednotný a efektivní výcvik IZS. • Aktivita d) Pořízení technologie pro zajištění akceschopnosti IZS. • Aktivita e) Zřízení kontaktních a koordinačních center po celém území ČR. 	Organizace zřizované a zakládané obcemi.

Dostupný z: HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřizované a zakládané obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1.

U každého příkladu je vždy uveden operační program, zdroj informací, oblasti podpory a jednotlivé aktivity a také je upřesněn příjemce dotace.

V závěru své práce se zaměřím na projekt, který byl poskytnut jako dotační titul pro všechny obce (spadá tedy do výše zmíněné první skupiny) v rámci Operačního programu Životní prostředí.

3 Čerpání finančních prostředků z Evropské unie

3.1 Institucionální zabezpečení čerpání z fondů EU a klíčové strategické programové dokumenty

Centrálním koordinátorem pro využívání prostředků z fondů EU je ministerstvo pro místní rozvoj, které proto zřídilo Národní orgán pro koordinaci. Toto ministerstvo zodpovídá za tvorbu Národního rozvojového plánu (NRP), Národního strategického referenčního rámce (NSRR) a dalších oficiálních dokumentů na léta 2007-2013. Důležitou úlohu sehrává i Řídící a koordinační výbor, který vznikl pro potřeby koordinace pomoci Evropskými společenstvími na úrovni státu dle § 18 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

3.1.1 Strategické obecné zásady Společenství

Jsou rámcovým strategickým dokumentem a definují úkoly politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013. Tyto zásady vymezují orientační rámec pro intervenci ERD, ESF a Fondu soudržnosti v členských státech EU. Jsou navrhovány Evropskou komisí, přijímá je Rada EU a schvaluje Evropský parlament. Součástí těchto zásad je i Národní rozvojový plán a Národní strategický referenční rámec.

3.1.1.1 Národní rozvojový plán ČR 2007-2013

Aby mohla Česká republika čerpat prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, musela vypracovat Národní rozvojový plán. Tento plán definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007-2013. Vychází z nařízení, které platí pro strukturální fondy a Fond soudržnosti a jeho strategie se opírá o klíčové evropské (Strategické obecné zásady Společenství) i domácí a další platné resortní i regionální strategické dokumenty. Zajišťuje návaznost Strategických obecných zásad Společenství a národních strategických dokumentů. Prioritní osy a cíle NRP vycházejí z definované strategie a jsou promítnuty do struktury operačních programů. NRP 2007-2013 popisuje také nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti, přičemž klíčové body tohoto systému jsou promítnuty v NSRR.

Harmonogram na toto programovací období schválila vláda ČR usnesením č. 245 z 2. března 2005 k postupu přípravy České republiky na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v letech 2007-2013.

3.1.1.2 Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013

Jedná se o základní programový dokument České republiky pro využívání fondů EU v období 2007-2013. Zpracování tohoto dokumentu vychází z povinností členských států definovaných v Nařízení Rady (ES) č.1083/2006 z 11. července 2006. Východiskem pro zpracování návrhu NRSS byl NRP ČR 2007-2013.

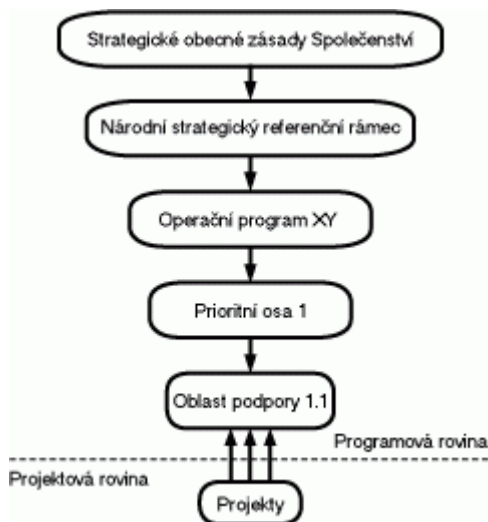
Jeho analytická část se zaměřuje na identifikaci klíčových silných stránek České republiky pro posilování její konkurenceschopnosti, ale také na problematická místa a slabé stránky, které stojí v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti.¹⁸

NSRR dále udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007-2013, prostřednictvím kterého budou realizovány jednotlivé prioritní osy.

Stejně jako NRP se i NSRR opírá o klíčové evropské i domácí a další platné resortní i regionální strategické dokumenty. Byl přijat 27. července 2007 Evropskou komisí.

3.2 Průběh čerpání finančních prostředků

Obrázek 3 - Schéma soustavy strategických dokumentů, operačních programů a projektů

Dostupný z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>

¹⁸ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-22]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013->>>.

Operační programy schválené Evropskou komisí definují, které problémy chce Česká republika za prostředky získané z evropského rozpočtu řešit a čeho chce v programovém období 2007-2013 dosáhnout. Projekty k financování nesmí být vybírány nahodile, ale podle toho, zda pomáhají uskutečňovat záměry kohezní politiky. Musí být v souladu s Národním strategickým referenčním rámcem a Strategickými obecnými zásadami Společenství.

Každý operační program se dělí na několik prioritních os, které rozdělují příslušný program na logické celky, jež jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, případně i podoblastí podpory. Ty vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Nyní se z programové roviny dostáváme do roviny projektové, tzn., že každý subjekt, který chce požádat o finanční podporu z fondů EU, musí předložit projekt Řídicímu orgánu operačního programu. Tímto orgánem jsou u tematicky zaměřených operačních programů (TOP) resortní ministerstva a u územně vymezených operačních programů (ROP) regionální rady regionů soudržnosti.

Projekt je dokument, který dokládá, jak aktivity žadatele přispějí k cílům operačního programu a k uskutečňování evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Žadatel musí znát prováděcí dokumenty operačního programu a řídit se jeho prioritními osami. Řídicí orgány operačních programů pravidelně vyhláší časově omezené výzvy k předkládání projektů v rámci jednotlivých prioritních os a oblastí podpory.

Předkládat projekty a tím žádat o peníze mohou obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další.

3.2.1 Vyhledání vhodného programu

Nejprve je nutné zjistit, který operační program pro získání dotace bude připadat v úvahu. Projekt musí být v souladu se záměry operačního programu, ze kterého chceme čerpat prostředky.

Z fondů EU se podporují veřejně prospěšné projekty, které přispívají ke zlepšení sociálního a ekonomického prostředí v členských zemích a jejich regionech, proto příjemci musí prokázat a doložit obecnou prospěšnost svého záměru.

3.2.2 Vyhlášení výzvy

Operační programy přijímají projektové žádosti v rámci tzv. výzev k podání žádostí o dotaci. Výzva obvykle trvá po několik týdnů až měsíců, u složitějších projektů toto období ale nemusí postačovat k podrobnému zpracování projektové žádosti, proto je dobré si žádost připravit s předstihem. Tyto časově omezené výzvy vyhlašuje buď Řídící, nebo Zprostředkující orgán.

3.2.3 Projektová žádost

Projektová žádost je klíčovým dokumentem, který rozhoduje o tom, zda získáme finance z evropských fondů či nikoliv. Proto jsou při její tvorbě k dispozici příručky pro žadatele a další metodické pokyny. Dále je možné účastnit se konzultací s pracovníky Řídícího či Zprostředkujícího subjektu, seminářů, konferencí atd.

Žádosti je nutné vyplnit v elektronické podobě, nejčastěji se využívá internetové aplikace BENEFIT. Toto online rozhraní je určeno pro vyplňování a podávání elektronické žádosti ze strukturálních fondů Evropského společenství a národních zdrojů v programovém období 2007-2013.¹⁹

Hlavní znaky projektové žádosti jsou následující: název projektu, identifikace předkladatele projektu, složení realizačního týmu a zapojení jeho členů, zkušenosti realizátora a partnerů s realizací obdobných projektů, popis řízení projektu, definice cílů projektu, soulad s cíli prioritní osy a výzvy, zdůvodnění potřebnosti projektu, popis klíčových aktivit projektu, marketingové informace, indikátory – ukazatele měřitelnosti výstupů a výsledků projektu, analýza cílových skupin projektu, časový harmonogram projektu, management rizik, udržitelnost projektu, rozpočet projektu, specifikace veřejných zakázek projektu, vliv projektu na rovné příležitosti a na životní prostředí, vazba na veřejnou podporu a publicita projektu.²⁰

¹⁹ Ministerstvo vnitra České republiky. *3. díl: Elektronická aplikace Benefit 7, Odbor strukturálních fondů Ministerstva vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-02-21]. Portál odboru strukturálních fondů Ministerstva vnitra ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.osf-mvcr.cz/3-dil-o-elektronicke-aplikaci-benefit7>>.

²⁰ TAUER, Vladimír ; ZEMÁNKOVÁ, Helena ; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Příklady příloh, které mohou být požadovány k projektové žádosti: doklad o právní subjektivitě žadatele, prohlášení o bezdlužnosti, studie proveditelnosti, analýza nákladů a přínosů, analýza vlivu na životní prostředí, bankovní příslib o poskytnutí úvěru atd.

3.2.4 Hodnocení a výběr projektu

Žádosti o podporu jsou na Řídící či Zprostředkující orgán podávány v termínech vyhlášených výzev a musí být v souladu s cíli daného operačního programu, ze kterého chce žadatel čerpat prostředky. V rámci schvalovacího procesu dochází k hodnocení podané žádosti a na základě předem definovaných hodnotících a bodových výběrových kritérií, která jsou veřejně dostupná, jsou vybírány projekty, kterým bude udělena dotace.

S žadateli, jejichž žádosti splnily potřebná stanovená kritéria, se uzavírá smlouva o financování. Ta je uzavřena mezi příjemcem podpory (úspěšným žadatelem) a Řídícím orgánem daného programu. Smlouva o financování specifikuje podmínky poskytnutí finanční pomoci a může být i součástí tzv. Rozhodnutí (Smlouvy) o poskytnutí dotace, které musí obě strany podepsat. Součástí této smlouvy je především identifikace smluvních stran, vymezení předmětu a účelu smlouvy, rozpis finančního krytí projektu, vymezení způsobu proplácení finanční pomoci, podmínky pro pozastavení proplácení této pomoci, stanovení povinností konečného příjemce a závazků poskytovatele pomoci.

3.2.5 Realizace a proplácení

Platby příjemcům podpory probíhají buď formou ex-post plateb, tzn. následným proplácením výdajů již vynaložených příjemcem nebo formou ex-ante plateb, tzn. poskytnutím prostředků příjemci ještě před realizací jeho výdajů na projekt. Rozhodnutí o formě plateb je plně v kompetenci Řídícího orgánu, kterému předchází dohoda se správcem příslušné kapitoly státního rozpočtu.

Při předkládání žádostí o platby musí příjemci odůvodnit předpokládané výdaje a také prokázat, že tyto výdaje odpovídají podmínkám realizace projektu, které jsou obsaženy v Rozhodnutí (Smlouvě) o poskytnutí dotace. Veškeré platební nároky žadatele je nutné podložit doklady prokazujícími, že se jedná o efektivně, hospodárně, účelně a transparentně

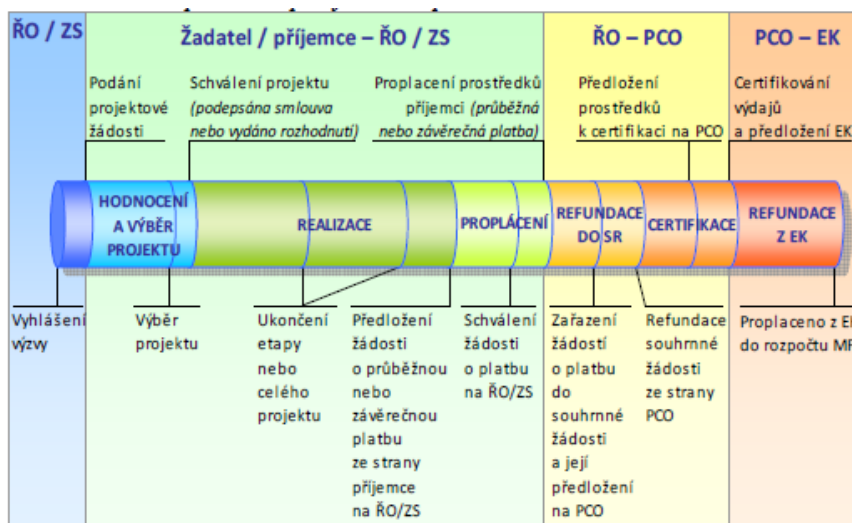
vynaložené prostředky. Tyto doklady musí být kdykoliv k dispozici pro případné kontroly či auditní šetření.²¹

3.2.6 Certifikace

System toků finančních prostředků z rozpočtu Evropské unie se zakládá na principu předfinancování ze státního rozpočtu, tzn., že 85% podíl Evropské unie, který je určen pro spolufinancování z operačních programů, je nejdřív předfinancován z rozpočtu příslušných kapitol státního rozpočtu a až následně je podíl Evropské unie refundován zpět do dané kapitoly státního rozpočtu ze zdrojového účtu Platebního a certifikačního orgánu. Aby bylo možné podíl Evropské unie takto předfinancovat ze státního rozpočtu, je nutné, aby jednotlivé kapitoly měly ve svém rozpočtu pro daný rok dostatečné množství finančních prostředků.

15% podíl prostředků národního financování ze zdrojů státního rozpočtu je příjemcům uvolňován stejným způsobem jako prostředky na předfinancování podílu Evropské unie.

Obrázek 4 - Schéma průběhu čerpání finančních prostředků

Dostupný z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Zpravy-2/MMZ/FileList/2011/MMZ-unor-2011>>

²¹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovacím období 2007-2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/e4b7fc9d-32cd-4e2c-91a5-a63876bec205/MMZ-unor-2011>>.

3.3 Analýza úspěšnosti čerpání dotací v rámci jednotlivých velikostních kategorií obcí

Tato analýza čerpání dotací obcí, jako významné skupiny žadatelů a příjemců podpory ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v programovacím období 2007-2013, vychází z dat centrálního monitorovacího systému MSC 2007²², které byly získány k 3. únoru 2011 a jejich přesnost se odvíjí od správnosti a úplnosti předaných informací od žadatelů k příslušným Řídícím orgánům.

Analýza tedy vyjadřuje zájem obcí o dotace ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, a to prostřednictvím počtu a finančního objemu podaných žádostí a také úspěšnosti žadatelů (jednotlivých velikostních kategorií obcí) při schvalování dotace.

Analýza vychází z dat Českého statistického úřadu, kdy k 31. 12. 2008 bylo na území České republiky evidováno celkem 6 249 obcí, z toho 592 obcí se statusem „město“, 198 obcí se statusem „městys“ a 5 459 obcí představují obce se statusem „obec“ („vesnice“). Pro účely této analýzy je nutné definovat obce jako územní samosprávné celky (tzn. hlavní město a jeho městské části, města včetně statutárních měst, městyse a ostatní obce) a dále obce rozdělit do čtyř velikostních kategorií:

- obce do 499 obyvatel,
- obce od 500 do 4 999 obyvatel,
- obce od 5 000 do 49 999 obyvatel,
- obce nad 50 000 obyvatel.

95% obcí tvoří obce s méně než 5 000 obyvateli (tzn. kategorie do 499 obyvatel a od 500 do 4 999 obyvatel). Tomuto vyjádření odpovídá i počet podaných a schválených žádostí jednotlivými kategoriemi obcí. Cílem této analýzy je zjistit, jak si v porovnání s ostatními velikostními kategoriemi obcí stojí obce od 5 000 do 49 999 obyvatel. Do této velikostní kategorie spadá i město Nové Město nad Metují s necelými 10 000 obyvateli, ze kterého bude následovat ukázka konkrétního projektu financovaného z Fondu soudržnosti.

²² MSC 2007 - informační systém, který monitoruje realizaci programů a projektů spolufinancovaných z fondů Evropské unie.

3.3.1 Grafické vyjádření čerpání dotací obcí dle jejich velikosti

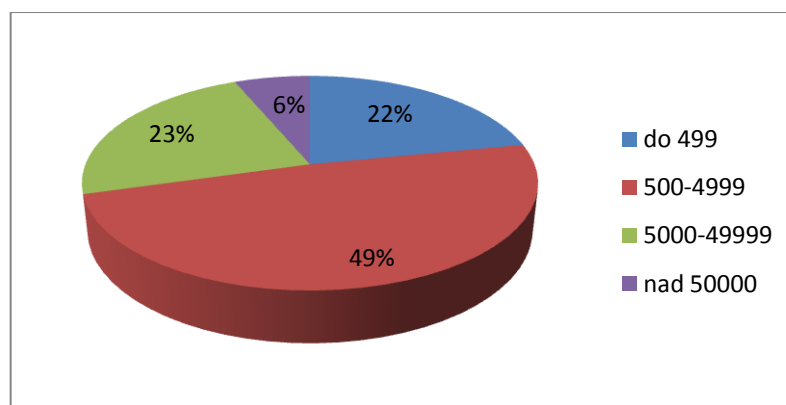
- Podané žádosti

Tabulka 11 - Podané žádosti

velikostní kategorie	podané žádosti - počet	podané žádosti - v mil. Kč	podané žádosti - v %
do 499	3 998	9 166,90	22
500-4999	8 887	93 004,70	49
5000-49999	4 208	80 973,90	23
nad 50000	1 161	44 401,90	6
Celkem	18 254	227 547,40	100

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Graf 2 - Podané žádosti

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Z uvedené tabulky a následného grafu vyplývá, že více než 70% z celkového počtu podaných projektů ze strany obcí předložily obce do 5 000 obyvatel. Sledovaná kategorie obcí od 5 000 do 49 999 je s počtem 4 208 žádostí a 23% na třetím místě a celkově požaduje 80 973 900 Kč. Nejméně žádostí pak podaly obce nad 50 000 obyvatel.

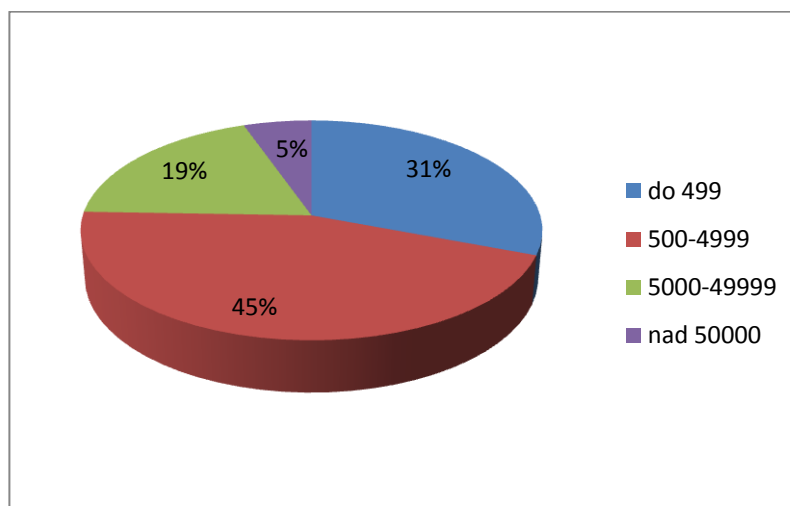
- Počet projektů s podepsanou Smlouvou (vydaným Rozhodnutím)

Tabulka 12 – Počet projektů s podepsanou Smlouvou

Velikostní kategorie	Počet projektů s podepsanou smlouvou	Počet projektů s podepsanou smlouvou - v %
do 499	3 389	31
500-4999	4 941	45
5000-49999	2 099	19
nad 50000	598	5
Celkem	11 026	100

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Graf 3 - Počet projektů s podepsanou Smlouvou

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Uvedená tabulka a následný graf udávají počet projektů s podepsanou Smlouvou (vydaným Rozhodnutím), kde nejvíce smluv bylo podepsáno s obcemi od 500 do 4 999 obyvatel, následují obce velikostní kategorie do 499 obyvatel. Sledovaná kategorie obcí od 5 000 do 49 999 obyvatel je s počtem 2 099 podepsaných smluv a 19% na třetím místě. Nejméně podepsaných smluv, stejně jako počet podaných žádostí mají obce nad 50 000 obyvatel.

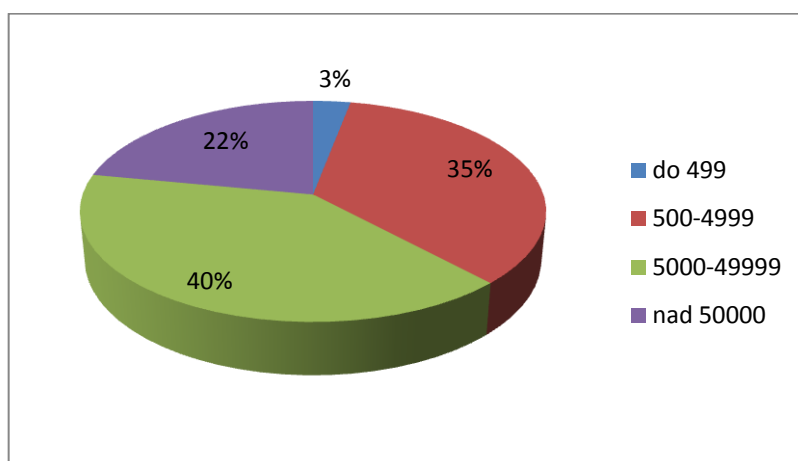
- **Finanční prostředky s podepsanou Smlouvou (vydaným Rozhodnutím)**

Tabulka 13 - Finanční prostředky na projekty s podepsanou Smlouvou

Velikostní kategorie	Finanční prostředky na projekty s podepsanou Smlouvou - v mil. Kč	Finanční prostředky na projekty s podepsanou Smlouvou - v %
do 499	1 494,30	3
500-4999	18 540,10	35
5000-49999	21 256,10	40
nad 50000	11 910,30	22
Celkem	53 200,80	100

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Graf 4 - Finanční prostředky na projekty s podepsanou Smlouvou

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Uvedená tabulka a následný graf udávají objem finančních prostředků, které byly vydány na projekty s podepsanou Smlouvou (vydaným Rozhodnutím). Největší objem finančních prostředků byl přidělen sledované kategorii obcí od 5 000 do 49 999 obyvatel a činil 21 256 100 Kč, tedy 40% z celkového objemu přidělených prostředků. Následuje kategorie obcí od 499 do 5 000 obyvatel s 35%, dále obce nad 50 000 obyvatel s 22% a nejméně finančních prostředků obdržely obce do 499 obyvatel (pouze 3%).

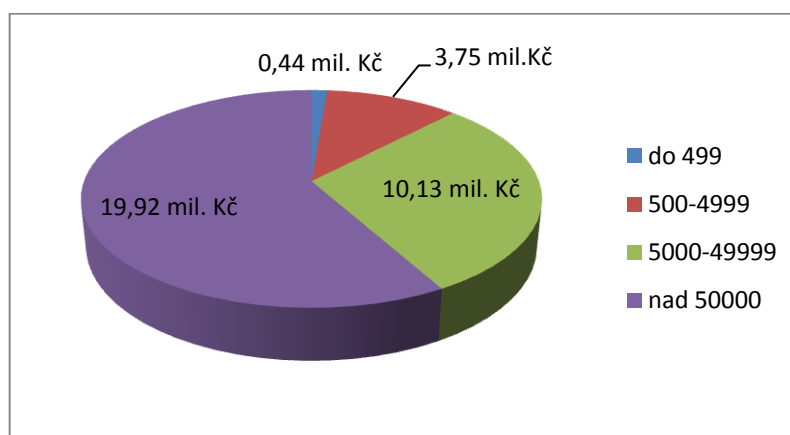
- **Průměrný finanční objem na jeden projekt**

Tabulka 14 - Průměrný finanční objem na jeden projekt

Velikostní kategorie	Průměrný finanční objem na 1 projekt - v mil. Kč
do 499	0,44
500-4999	3,75
5000-49999	10,13
nad 50000	19,92
Celkem	34,24

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Graf 5 - Průměrný finanční objem na jeden projekt

Zdroj: Vlastní zpracování (dle podkladů MMR)

Při porovnávání průměrného finančního objemu na jeden projekt v jednotlivých velikostních kategoriích obcí dojdeme k závěru, že nejvíce finančně náročné projekty mají obce nad 50 000 obyvatel, kde se průměrná hodnota dotace na jeden projekt pohybuje okolo 20 mil. Kč. Sledovaná kategorie obcí od 5 000 do 49 999 obyvatel je na druhém místě s průměrnou dotací cca 10 mil. Kč na jeden projekt. Obce o velikosti od 500 do 4 999 obyvatel mají průměrnou dotaci 4 mil. Kč a obce do 499 obyvatel 0,5 mil. Kč. Z grafu tedy vyplývá, že finanční náročnost projektů je ovlivňována velikostí příslušné obce (čím větší je obec, tím je zpravidla větší i finanční náročnost projektů).

3.3.2 Shrnutí o čerpání dotací obcí

Z porovnání čerpání dotací obcí dle jejich velikosti můžeme říci, že nejvíce žádostí podaly menší obce do 5 000 obyvatel a měly také největší počet projektů s podepsanou Smlouvou. Ta však v mnoha případech nevedla ke konečnému finančnímu plnění, protože největší část objemu finančních prostředků (vyplacených dotací) získala sledovaná kategorie obcí od 5 000 do 49 999 obyvatel, tudíž docházíme k závěru, že mezi příjemci v rámci všech obcí byla nejúspěšnější v samotném čerpání, a to i přesto, že nepodala největší počet žádostí o dotaci a ani neměla největší počet projektů s podepsanou Smlouvou.

To, že největší počet žádostí pochází od malých obcí, vyplývá z jejich značné převahy na celkovém počtu obcí v České republice. Problém těchto obcí však nastává při samotném čerpání prostředků, kdy mnohdy nejsou schopny spolufinancovat realizaci konkrétních projektů, a to i přesto, že byly schváleny. Důvodem je většinou to, že malé obce trpí nedostatkem finančních prostředků, ať již obecně, či na zajištění rozvojových záměrů a

spolufinancování projektů (mají např. obtížnější pozici při získávání úvěrů oproti větším obcím) a nejsou tak schopny zajistit předfinancování projektů. Dalším důvodem je často nedostatečná odborná kvalifikace pracovníků na obecních úřadech malých obcí v oblasti projektového managementu. Chybí zde nositelé projektů, kteří by je realizovali a především zodpovídali za jejich realizaci, mnohdy špatně fungují i implementační agentury, které mají dohlížet na administrativní, technické i finanční řízení projektu, atd. To je také důvodem, proč si v čerpání finančních prostředků lépe vedou větší obce nad 5 000 obyvatel.

Další důvody úspěšnosti větších obcí v čerpání dotací z Evropské unie oproti menším obcím (do 5 000 obyvatel) jsou následující:

- Výhodou větších obcí jsou dřívější zkušenosti s různými dotacemi a s řízením projektů, které většinou menším obcím schází.
- V žádosti o dotace se větší obce zavazují pouze k výstupům a výsledkům projektu, které lze reálně splnit. Menší obce často do žádosti uvádějí i to, co následně nejsou schopné dodržet.
- Při uzavírání smlouvy o financování projektu je nutné se s ní podrobně seznámit a následně dodržovat termíny závazků, které z ní vyplývají. Větší obce si proto mnohdy vypracovávají harmonogram, který jim umožňuje provádět kontrolu termínů (především v případě dodávek materiálu a stavebních prací). I toto malé obce velmi často opomíjejí a následně dochází k problémům v časové souslednosti projektu.
- Při vyhlášení veřejné zakázky by mělo být uvedeno, že v případě nedodržení termínu realizace a následného možného krácení dotace, bude finanční ztráta převedena na zhotovitele. To může obcím též pomoci při dodržování časového harmonogramu projektu a především menší obce toto mnohdy podceňují.
- Větší obce mají zpravidla důkladněji propracovanou administrativní činnost spojenou s přípravou a realizací projektů, která bývá velmi náročná, ať již na čas, či na odbornost a kvalifikaci pracovníků.

Na celkovém počtu mezi všemi schválenými projekty od různých žadatelů se obce podílely z 45%. Z toho je patrné, že obce i přes určitou finanční, časovou i personální náročnost spojenou s přípravou projektových podkladů a s problémy při zajištění spolufinancování schválených projektů, představují významnou skupinu žadatelů a příjemců dotací ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v současném programovacím období.

Sledovaná a zároveň nejúspěšnější kategorie v čerpání dotací obcí (od 5 000 do 49 999) bude nyní reflektována na konkrétním projektu, který byl zrealizován v Novém Městě nad Metují, jako jeden z úspěšných projektů tohoto města.

4 Analýza projektu financovaného EU v Novém Městě nad Metují

4.1 Nové Město nad Metují a projekty financované EU

Nové Město nad Metují se nachází v severovýchodních Čechách na území Královéhradeckého kraje, bylo založeno v roce 1501 Janem Černčickým z Kácova a protéká jím řeka Metuje. Skládá se ze 4 katastrálních území: Nové Město nad Metují, Spy, Vrchoviny, Krčín. Historické centrum města je vyhlášeno městskou památkovou rezervací, nalezneme zde zámek, Husovo náměstí a kostel Nejsvětější Trojice. Nové Město nad Metují je přirozeným spádovým střediskem Novoměstského regionu.

Město je centrem vzdělávání, zaměstnanosti, průmyslu, obchodu a služeb pro okolní obce, administrativním sídlem obce s rozšířenou působností a dále sídlem Dobrovolného svazku obcí Region Novoměstsko. Je také městem s průmyslovou tradicí a rozvinutým zemědělským zázemím. Počet obyvatel k 1. lednu 2010 byl 9 898. Nejvýznamnějšími zaměstnavateli jsou firmy Ammann Czech Republic a.s., Verner Potraviny s.r.o., Nový Elton a.s., Detecha - chemické výrobní družstvo, Nutricia Deva a.s., Orlobus a.s., Nyklíček a spol. s.r.o., Bauch, Navrátil s.r.o. a další. Město vykazuje dlouhodobě nízkou míru nezaměstnanosti hluboko pod průměrem České republiky. Městem prochází silnice první třídy I/14 a železniční trať č. 026 Týniště nad Orlicí – Otovice, zastávka. Dále se zde nachází místní letiště, které slouží především pro rekreační účely. Občanská vybavenost v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, kultury, sportu, maloobchodu a služeb je v obci dobře zabezpečena. Fungují zde 3 mateřské školy a 3 základní školy (některými z nich se budu dále zabývat v projektu Úspory energií I.), 2 základní speciální školy, denní stacionář pro děti s mentálním postižením a kombinovanými vadami, 3 střední školy, ZUŠ Bedřicha Smetany a DDM Stonožka. Lékařská péče je zde zajištěna ve standardním rozsahu a kvalitě, a to prostřednictvím ordinací praktických a odborných lékařů. Nejbližší nemocnice je v Náchodě (10 km) a v Hradci Králové (30 km). Sociální služby poskytuje Sdružení zdravotně postižených NONA, Městské středisko sociálních služeb OÁZA a Klub Mandl. Z oblasti kultury je k dispozici muzeum, informační centrum, knihovna, městský klub, kino, sportovní spolky apod. Ve městě se každoročně koná řada kulturních akcí, jako např. Novoměstský

hrnec smíchu, Smetanovské dny, Brány města dokořán, Dny otevřených dveří památek, Akademické týdny a další.²³

Programovací období 2007-2013 otevřelo pro město další možnosti v čerpání finančních prostředků ze zdrojů EU. V roce 2007 se tak začaly sestavovat investiční záměry a vzhledem k rozsáhlým potřebám desetitisícového města začaly i intenzivní přípravy tzv. „e-projektů“, kde byly zahrnuty nejdůležitější potřeby města z oblasti infrastruktury, životního prostředí, cestovního ruchu atd. Prostředky jsou poskytovány ze tří fondů: Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti (viz. kapitola 1.5).

Projekty, které v Novém Městě nad Metují získaly dotaci z EU v programovacím období 2007-2013:

- Stabilizace skalní stěny
- Český betlém I.
- Úspory energií I.
- Úspory energií II.
- Kanalizace Vrchoviny
- Komunikace
- Stará ekologická zátěž Elton
- Rozvoj klubu Mandl
- Plánování sociálních služeb
- Efektivní úřad
- Technologické centrum a spisová služba ORP

Mnohé z těchto projektů doposud nebyly dokončeny a stále probíhají. Ve své práci se však zaměřím na již dokončený projekt, který se týká realizace úspor energie (Úspory energií I.), a to ve výše zmíněných dvou mateřských školách a jedné základní škole.

²³ Město Nové Město nad Metují. *Nové Město nad Metují-oficiální stránky města-základní údaje o městě* [online]. 2010 [cit. 2011-03-01]. Nové Město nad Metují. Dostupné z WWW: <<http://www.novemestonm.cz/nase-mesto/zakladni-udaje-o-novem-meste-nad-metuji.html>>.

4.2 Projekt Úspory energií I.

Nové Město nad Metují předložilo v lednu 2008 v rámci vyhlášení třetí výzvy Ministerstva životního prostředí ČR žádost o poskytnutí podpory z Operačního programu Životní prostředí na projekt „Úspory energií I. etapa“.²⁴ Projekt Úspory energií I. spadá do prioritní osy 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie a podoblasti podpory 3.2.1 – Realizace úspor energie. Řídící výbor OP Životní prostředí doporučil v květnu 2008 tento projekt k podpoře a následně na něj byla poskytnuta dotace ve výši 29 166 720 Kč. Při vyčíslení dotace se vycházelo z toho, že předpokládané celkové způsobilé výdaje projektu budou činit 32 407 467 Kč a celkové výdaje na projekt 40 574 010 Kč. Projekt je tedy spolufinancován Evropskou unií, a to z Fondu soudržnosti ve výši 85% ze způsobilých výdajů a Státním fondem životního prostředí ČR ve výši 5%.

Termín realizace byl stanoven od dubna 2009 do srpna 2010. Předmětem podpory byla realizace úspor energie na objektech, které jsou v majetku města, konkrétně se jedná o Mateřskou školu Rašínova, Mateřskou školu Na Františku a Základní školu Malecí. Navrhovaná opatření vedoucí k úspoře energií spočívala v zateplení obvodových stěn a střešní konstrukce a výměně otvorových výplní. Cílem projektu bylo tedy snížení spotřeby energie na vytápění budov prostřednictvím jejich energeticky výhodnější obálky.

Investorem tohoto projektu bylo Nové Město nad Metují. Podkladem pro zpracování žádosti o tuto dotaci byla stavební dokumentace od společnosti BKN, spol. s.r.o., která byla autorem projektu MŠ Rašínova a MŠ Na Františku a od společnosti EVČ s.r.o., autora projektu ZŠ Malecí. Žádost o dotaci zpracovala a podala firma DABONA s.r.o., která byla zároveň projektovým manažerem. Zhotovitelem stavby pak byla společnost Průmstav Náchod s.r.o.

²⁴ Nové Město nad Metují. *Nové Město nad Metují-oficiální stránky města-Úspory energií na budovách města* [online]. 2009 [cit. 2011-03-03]. Nové Město nad Metují. Dostupné z WWW: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energi-i-/tiskova-zprava-/uspory-energi-na-budovach-mesta.html>>.

4.2.1 Žádost o dotaci

Operační program Životní prostředí, výzva č. 3

Název projektu: **Úspory energií Nové Město nad Metují, I. etapa**

- Stavba 01 MŠ Rašínova č.p. 600
- Stavba 02 MŠ Na Františku č.p. 845
- Stavba 03 ZŠ Malecí č.p. 1000)

Žadatel: Nové Město nad Metují

Číslo projektu: 121273

CZ.1.02/3.2.00/08.01129

Zprostředkující subjekt: SFŽP ČR

Řídící orgán: MŽP ČR

4.2.1.1 Identifikace operačního programu a výzvy

Oblasti podpory:

Prioritní osa 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie (FS)

Primární oblast podpory 3.2 - Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (u nepodnikatelské sféry)

Podoblast podpory 3.2.1 - Realizace úspor energie

Projekt nespadá do další oblasti podpory.

4.2.1.2 Základní identifikace projektu

Projekt:

Rozsah celkových uznatelných nákladů projektu: od 1 mil. Kč do 25 mil. eur.

Stručný obsah projektu: Posouzením energetických vlastností jednotlivých objektů bylo zjištěno, že budovy nevyhovují platným požadavkům. Projekt tedy navrhuje opatření stavebního charakteru, vedoucího ke snížení energetické náročnosti školských objektů města Nové Město nad Metují. Předmětem stavebních úprav jsou zateplení obvodových zdí, případně zateplení střech, stropů a výměny výplní otvorů.

Cíle projektu: Cílem projektu je snížení spotřeby energie na vytápění budov prostřednictvím energeticky výhodnější obálky budov. Díky tomuto opatření se dosáhne zlepšení kvality

životního prostředí jako jednoho ze základních principů udržitelného rozvoje, stejně jako zvýšení atraktivity města pro život obyvatel.

Místo realizace projektu:

PSČ: 549 01

Kraj (NUTS III): Královéhradecký

Okres (NUTS IV): Náchod

Obec: Nové Město nad Metují

Katastrální území: Nové Město nad Metují

Popis umístění projektu: objekty se nacházejí ve městě Nové Město nad Metují, konkrétně na následujících adresách: 01 MŠ Rašínova č.p. 600; 02 MŠ Na Františku č.p. 845; 03 ZŠ Malecí č.p. 1000.

Harmonogram projektu:

Přípravná fáze projektu: 20. 10. 2007

Předpokládané datum zahájení zadávacího řízení: 26. 5. 2008

Předpokládané datum zahájení realizace projektu: 4. 8. 2008

Předpokládané datum ukončení realizace projektu: 31. 8. 2008

Předpokládané datum zahájení provozu: 1. 9. 2009

Typ projektu:

Projekt nepodléhá pravidlům veřejné podpory (mimo rámec veřejné podpory) a nejedná se o projekt generující příjmy dle Nařízení č. 1083/2006.

4.2.1.3 Základní identifikace žadatele projektu

Žadatel:

IČ: 00272876

Název subjektu: město Nové Město nad Metují

Jedná se o veřejný subjekt, který není plátcem DPH.

Účetní jednotka žadatele účtuje v soustavě podvojného účetnictví.

Předmětem činnosti subjektu je všeobecná činnost veřejné správy.

Žadatel nemá živnostenské oprávnění ve vztahu k předmětu podpory.

Sídlo žadatele:

Náměstí republiky 6

549 01 Nové Město nad Metují

Kraj (NUTS III): Královéhradecký

Okres (NUTS II): Náchod

Kontaktní osoba žadatele:

Drahoslav Chudoba

Statutární zástupce žadatele:

Mgr. Bronislava Malijovská, starostka města

Sídlo statutárního zástupce není odlišné od údajů žadatele.

Informace o právním vztahu k předmětu podpory:

Předmětem podpory se pro tento účel rozumí věci, které mají být s požadovanou podporou pořízené, popřípadě rekonstruované, upravené nebo jinak výrazně zhodnocené, jakož i budovy a pozemky, ve kterých mají být umístěny.

Právní vztah k předmětu podpory: žadatel bude po dokončení projektu vlastníkem předmětu podpory.

Typ účetní jednotky:

Tzn., kterou prováděcí vyhláškou a jakými standardy se řídí účetnictví žadatele, dle ČÚS.

Zvolený typ účetní jednotky – pro ÚSC, PO, SF a OSS (zák. č. 505/2002 Sb., ČÚS 501-522).

4.2.1.4 Ekonomické údaje

Tok peněžní hotovosti Cash-flow (v tis. Kč) včetně projektu:

Vyplňuje se časová řada od roku předcházejícího roku podání žádosti plus roky realizace akce, je-li součástí podpory půjčka SFŽP plus dalších 5 let po ukončení akce.

Obrázek 5 – Cash-flow (2006-2015)

Č. ř.		Rok									
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A	Počáteční stav peněžních prostředků k 1.1.	50 471	30 417	39 598	18 298	8 648	6 098	4 898	4 998	5 898	6 698
P 1	Třída 1 Daňové příjmy - ř. 4010	88 743	94 332	93 350	96 150	100 000	105 000	110 000	115 000	120 000	125 000
P 2	Třída 2 Nedaňové příjmy - ř. 4020	10 936	19 287	16 310	16 400	16 500	16 600	16 700	16 800	16 900	17 000
P 3	Třída 3 Kapitálové příjmy - ř. 4030	8 335	1 327	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 100	1 100
P 4	Třída 4 Přijaté dotace - ř. 4040	40 887	52 894	17 640	17 800	17 950	18 200	18 400	18 600	18 800	19 000
P c 4	P1+P2+P3+P4 Příjmy celkem (před konsolidací) - ř. 4050	148 901	167 840	128 300	131 350	135 450	140 800	146 100	151 400	156 800	162 100
K p	Konsolidace celkem - ř. 4060	766	818								
P k	Pc-Kp Příjmy po konsolidaci - ř. 4200	148 135	167 022	128 300	131 350	135 450	140 800	146 100	151 400	156 800	162 100
P 5	- úvěry krátkodobé (do 1 roku) - ř. 8113										
P 6	- úvěry dlouhodobé - ř. 8123										
P 7	- výše uvažované půjčky SFŽP										
P 8	- příjem z vydání krátkodobých dluhopisů - ř. 8111										
P 9	- příjem z vydání dlouhodobých dluhopisů - ř. 8121										
P 1 0	- ostatní										
Pf	P5+P6+P7+P8+P9+P10 Přijaté úvěry a komunální obligace	0			0						0
P k+Pf	Konsolidované příjmy celkem	148 135	167 022	128 300	131 350	135 450	140 800	146 100	151 400	156 800	162 100
V 1	Třída 5 Běžné (neinvestiční) výdaje - ř. 4210	129 381	143 889	114 600	119 000	123 000	127 000	131 000	134 000	138 000	142 000
V 2	Třída 6 Kapitálové (investiční) výdaje - ř. 4220	36 474	14 770	35 000	22 000	15 000	15 000	15 000	16 500	18 000	20 000
V c	V1+V2 Výdaje celkem (před konsolidací) - ř. 4240	165 855	158 659	149 600	141 000	138 000	142 000	146 000	150 500	156 000	162 000
K v	Konsolidace celkem - ř. 4250	766	818								
V k	Vc-Kv Výdaje po konsolidaci - ř. 4430	165 089	157 841	149 600	141 000	138 000	142 000	146 000	150 500	156 000	162 000
V 4	- splátka jistiny krátkodobých úvěrů - ř. 8114										
V 5	- splátka jistiny dlouhodobých úvěrů - ř. 8124	3 100									
V 6	- splátka jistiny uvažované půjčky SFŽP										
V 7	- splátka jistiny krátkodobého dluhopisu - ř. 8112										
V 8	- splátka jistiny dlouhodobého dluhopisu - ř. 8122										
V 9	- ostatní										
Vf	V4+V5+V6+V7+V8+V9 Splátky jistin úvěrů, dluhopisů	3 100	0	0							0
V k+Vf	Konsolidované výdaje celkem	168 189	157 841	149 600	141 000	138 000	142 000	146 000	150 500	156 000	162 000
D P-V	Hotovost běžného roku	-20 054	9 181	-21 300	-9 650	-2 550	-1 200	100	900	800	100
E A+D	Hotovost na konci roku	30 417	39 598	18 298	8 648	6 098	4 898	4 998	5 898	6 698	6 798

Zdroj: projektová žádost

V tomto případě byla žádost na projekt podána v roce 2008, roky realizace byly 2009 a 2010. Součástí podpory byla i půjčka od SFŽP, proto je nutné uvést ještě roky 2011-2015.

Přijaté úvěry, půjčky, návratné finanční výpomoci:

Byla přijata půjčka od Ministerstva financí ČR na Fond rozvoje bydlení ve výši 3 100 000 Kč, která byla v roce 2006 splacena.

Nejsou plánované úvěry, půjčky ani návratné finanční výpomoci, nejsou vystavené žádné záruky ani ručitelství prohlášení.

4.2.1.5 Financování

Veřejný subjekt, projekt mimo rámec veřejné podpory a negenerující příjmy:

Tabulka 15 - Financování projektu

	Skladba financování projektu	Kč	% (k CZVV)	% (k CZV)	2008	2009
1	Celkové výdaje na projekt	40 574 010			30 498 000	10 076 010
2	Celkové nezpůsobilé výdaje	8 166 543			6 138 492	2 028 051
3	Celkové způsobilé výdaje	32 407 467		100	24 359 508	8 047 959
4	Soukromé financování	0		0	0	0
5	Celkové způsobilé veřejné výdaje	32 407 467	100	100	24 359 508	8 047 959
6	Podpora OPŽP celkem	29 166 720	90	90	21 923 557	7 243 163
7	Podpora (příspěvek) z ERDF/FS	27 546 347	85	85	20 705 582	6 840 765
8	Spolufinancování – národní veřejné výdaje	4 861 120	15	15	3 653 926	1 207 194
9	Spolufinancování ze zdrojů SR – kap. 315 /SFŽP	1 620 373	5	5	1 217 975	402 398
10	Spolufinancování ze SFŽP – půjčka na doplnění VZ	0	0	0	0	0
11	Spolufinancování ze zdrojů krajských rozpočtů	0	0	0	0	0
12	Spolufinancování ze zdrojů obecních rozpočtů	3 240 747	10	10	2 435 951	804 796
13	Ostatní národní veřejné financování		0	0	0	0

Zdroj: projektová žádost (vlastní zpracování)

Zdroje žadatele vzhledem k celkovým výdajům na projekt:

Zdroje žadatele vzhledem k celkovým výdajům na projekt jsou ve výši 11 407 290 Kč, přičemž se jedná pouze o vlastní zdroje (získané z rozpočtu, bankovního účtu apod.).

4.2.1.6 Vliv na rovné příležitosti

Projekt je z hlediska rovných příležitostí neutrální.

4.2.1.7 Vliv na udržitelný rozvoj a životní prostředí

Projekt má pozitivní dopad na životní prostředí.

Popis zdůvodnění vlivu na životní prostředí: Snížením tepelné náročnosti jednotlivých budov dojde ke snížení spotřeby tepla a paliv k jeho získání. Dojde tak ke snížení dopadu na životní prostředí, který je vyvolán způsobem výroby tepla používaného v daných objektech.

4.2.1.8 Veřejné zakázky

Jedná se o otevřené řízení podlimitní a předpokládaný datum vyhlášení výběrového řízení je 26. 5. 2008.

4.2.1.9 Veřejná podpora

Není poskytnuta.

4.2.1.10 Přínosy a opatření

- Ekologické přínosy navrhovaného opatření – bilance emitovaných látek do ovzduší

Tabulka 16 - Bilance emitovaných látek do ovzduší

Ukazatel vypuštěného znečištění (t/rok)	Stav před realizací opatření	Stav po realizaci opatření	Celkové snížení
TZL (tuhé znečišťující látky)	0,016	0,015	0
SO ₂	0,249	0,248	0
NO _x	0,45	0,349	0,1
VOC (těkavé organické látky) - mimo I. a II. třídu	0,068	0,048	0,02
CO	0,025	0,021	0
CO ₂	402,158	281,264	120,89
Eps (pěnový polystyren)	0,54646	0,45604	0,1

Zdroj: projektová žádost (vlastní zpracování)

- Technické a ekologické parametry navrhovaného opatření

Současný stav:

Tabulka 17 - Současný stav parametrů

Název kritéria	Jednotka	Hodnota
Původní instalovaný výkon celkový	MW	1 538
Původní instalovaný výkon elektrický	MWe	667
Původní instalovaný výkon tepelný	MWt	870,5
Původní spotřeba paliv pro vytápění a ohřev teplé vody	Gj/rok	5 051,4
Objemový faktor tvaru budovy	m ² /m ³	0,51
Průměrný součinitel prostupu tepla	W/(m ² K)	1,05
Plocha konstrukce – obvodové zdivo	m ²	5 300
Plocha konstrukce – výplně	m ²	2 505
Plocha konstrukce – střecha, případně strop či podlaha	m ²	5 966,2

Zdroj: projektová žádost (vlastní zpracování)

Navrhovaný stav:

Tabulka 18 - Navrhovaný stav parametrů

Název kritéria	Jednotka	Hodnota
Nový instalovaný výkon celkový	MW	1 061,2
Nový instalovaný výkon elektrický	MWe	667,2
Nový instalovaný výkon tepelný	MWt	538,2
Nová spotřeba paliv pro ohřev teplé vody a vytápění	Gj/rok	2 875,1
Účinnost zdroje výroby elektrické energie/tepla	%	85
Průměrný součinitel prostupu tepla	W/(m ² K)	0,46
Plocha zateplené konstrukce - obvodové zdivo	m ²	6 169,679
Plocha zateplené konstrukce – výplně	m ²	2 879,95
Plocha zateplené konstrukce – střecha, případně strop či podlaha	m ²	6 287,266
Úspora energie	Gj/rok	2 176,2

Zdroj: projektová žádost (vlastní zpracování)

- Ekonomické údaje

Tabulka 19 - Ekonomické údaje

Název kritéria	Jednotka	Hodnota
Úspora současných provozních nákladů	tis. Kč vč. DPH/rok	1 153,4
Provozní náklady po realizaci	tis. Kč vč. DPH/rok	1 961,2
Celkové náklady na opatření	tis. Kč bez DPH	40 547,01
Náklady na projektovou přípravu, projektovou dokumentaci, dozor, rezervu apod.	tis. Kč bez DPH	2 141,17
Investiční náklady na zateplení obvodových a střešních konstrukcí a výplní otvorů	tis. Kč bez DPH	30 039,207
Ekonomická životnost investice	roky	25
Celková měrná investiční náročnost na snížení CO ₂	tis. Kč bez DPH/t CO ₂ /rok	248,48

Zdroj: projektová žádost (vlastní zpracování)

4.2.1.11 Čestné prohlášení

Čestné prohlášení o bezdlužnosti

Prohlášení o tom, že neexistují žádné závazky vůči orgánům státní správy, samosprávy a zdravotním pojišťovnám po lhůtě splatnosti či další nevypořádané finanční závazky z jiných projektů financovaných ze strukturálních fondů nebo Fondu soudržnosti vůči orgánům, které prostředky z těchto fondů poskytují.

Čestné prohlášení žadatele, že mu nebyl na daný projekt přidělen jiný finanční příspěvek

Prohlášení o tom, že není příjemce žádného finančního prostředku z ostatních operačních programů, Fondu soudržnosti, iniciativ Evropského společenství ani národních programů SFŽP ČR. V případě obdržení Registračního listu akce a Rozhodnutí od ministra životního prostředí o poskytnutí podpory na spolufinancování projektu v rámci OP ŽP odstoupí od dalších podaných žádostí, což doloží SFŽP ČR do 10 dnů ode dne obdržení výše zmíněných dokumentů.

Seznámení se směrnicí MŽP č. 7/2007 Sb. a Implementačním dokumentem OP ŽP

Žadatel tímto potvrzuje, že se seznámil s Implementačním dokumentem OP ŽP a Směrnicí MŽP č.7/2007, a že tato žádost odpovídá příslušným stanoveným náležitostem. Dále žadatel prohlašuje, že veškeré údaje v této žádosti (a jejích přílohách) uvedené jsou pravdivé,

nezkreslené a úplné. Žadatel bere na vědomí, že MŽP jako Řídící orgán přeneslo část svých působností vyplývajících z jeho postavení ve struktuře implementace strukturálních fondů na SFŽP ČR jako Zprostředkující subjekt. V této souvislosti žadatel potvrzuje, že bude respektovat pokyny a informace Fondu zveřejněné na jeho webových stránkách.

Tato prohlášení byla podepsána statutárním zástupcem žádajícího subjektu Mgr. Bronislavou Malijovskou, v Novém Městě nad Metují dne 31. 1. 2008.

4.2.1.12 Přílohy

Požadované přílohy:

- Přílohy požadované technickou sekcí

Doklad, ze kterého je patrná právní subjektivita žadatele; doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se SFŽP ČR; prohlášení žadatele, zda je či není plátcem DPH; seznam všech příloh; stanovisko místně příslušného krajského úřadu z hlediska potřeb životního prostředí a územního rozvoje; projektová dokumentace pro územní rozhodnutí případně vyšší stupeň projektové dokumentace včetně položkového rozpočtu; územní rozhodnutí (popř. územní souhlas) v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb.; aktuální výpis z katastru nemovitostí a energetický audit.

- Přílohy požadované ekonomickou sekcí

Výkaz zisku a ztráty; rozvaha; čestné prohlášení o zajištění vlastních zdrojů financování a rozpočet na stávající rok, popř. na následující rok.

Vlastní přílohy žadatele:

- Přílohy požadované technickou sekcí

Seznam energetických auditů; položkový rozpočet stavby; přehled uznatelných a neuznatelných položek projektu a součet veškerých finančních nákladů na realizaci.

- Přílohy požadované ekonomickou sekcí:

Výpisy z účtu a komentář k zajištění vlastních zdrojů.

- Přílohy požadované právní sekcí

Plná moc; zřizovací listina MŠ Rašínova č.p. 600; zřizovací listina MŠ Na Františku č.p. 845; zřizovací listina ZŠ Malecí č.p. 1000 a prohlášení o zajištění provozu.

Akceptace žádosti od SFŽP proběhla 4. 3. 2008. Následně 2. 7. 2008 proběhla Kontrola zadávací dokumentace, kde Fond posoudil zadávací dokumentaci z hlediska kontroly formálnosti a z hlediska účelu podpory a konstatoval, že je vytvořen předpoklad k naplnění cílů stanovených v žádosti a nemá k nim připomínek. Rozhodnutí o poskytnutí dotace a Smlouva se SFŽP byla podepsána 10. 9. 2009.

4.2.2 Realizace projektu

4.2.2.1 Průběžné monitorovací zprávy

Příjemce podpory je povinen pravidelně odevzdávat monitorovací zprávu svému řídicímu orgánu, která slouží pro informaci o stavu realizace projektu. Obsahem jsou údaje o financování projektu, problémy vzniklé při realizaci projektu, návrhy na změny v projektu, plnění monitorovacích indikátorů atd.

V tomto případě podává Nové Město nad Metují, jako příjemce podpory, zprávu svému řídicímu orgánu - Ministerstvu životního prostředí. Během realizace projektu Úspory energií I. bylo odevzdáno celkem osm monitorovacích zpráv, z toho prvních pět v časovém rozestupu dvou měsíců, zbývají tři pak po čtyřech měsících.

Průběžná monitorovací období:

- 30. 6. 2008 – 31. 8. 2008
- 31. 8. 2008 – 31. 10. 2008
- 31. 10. 2008 – 31. 12. 2008
- 31. 12. 2008 – 28. 2. 2009
- 28. 2. 2009 – 30. 4. 2009
- 30. 4. 2009 – 31. 8. 2009
- 31. 8. 2009 – 31. 12. 2009
- 31. 12. 2009 – 30. 4. 2010

Průběžná monitorovací zpráva se skládá z těchto částí:

- **Identifikační údaje**

Do identifikačních údajů se píše číslo (1 – 8) a období monitorovací zprávy (30. 6. 2008 – 30. 4. 2010) a anglický název projektu (Energy savings Nove Město nad Metuji)

- **Časový harmonogram**

Součástí časového harmonogramu je prohlášení, že vývoj implementace projektu probíhá dle předpokládaného časového plánu uvedeného v žádosti o poskytnutí podpory.

V první zprávě se uvádí, že implementace neprobíhá dle předpokládaného plánu, jelikož stavba dosud nebyla zahájena.

V druhé zprávě implementace též neprobíhala dle časového plánu, jelikož v průběhu zadávacího řízení se vyskytly důvody, pro které nebylo možno na zadavateli požadovat, aby pokračoval v zadávacím řízení. Byla totiž nabídnuta nepřiměřeně vysoká cena za plnění veřejné zakázky vzhledem k předpokládané hodnotě stanovené v zadávacím dokumentu, proto bylo dne 15. 9. 2008 rozhodnuto o zrušení zadávacího řízení.

Ve třetí zprávě se uvádí, že implementace probíhá dle časového plánu.

Ve čtvrté zprávě implementace opět neprobíhala podle plánu, jelikož původní zadávací řízení bylo zrušeno a teprve probíhalo nové výběrové řízení, čímž došlo k časovému posunu akce.

Pátá a šestá monitorovací zpráva opět uvádí, že implementace neprobíhá podle plánu, a že došlo k posunu realizace akce z důvodu zrušení původního výběrového řízení a termín dokončení bude správně nastaven ve Smlouvě o poskytnutí dotace.

Sedmá a osmá monitorovací zpráva uvádějí, že implementace probíhá dle časového plánu.

- **Veřejné zakázky**

Všechny osm monitorovacích zpráv shodně uvádí, že stav všech veřejných zakázek je v pořádku. Jedná se o následující zakázky:

- zakázka č. 383632, kde dodavatelem je Průmstav Náchod s.r.o.,
- zakázka č. 914820, kde dodavatelem je DABONA s.r.o.,
- zakázka č. 914934, kde dodavatelem je EVČ s.r.o.,
- zakázka č. 915079, kde dodavatelem je Jaroslav Franc,
- zakázka č. 1073330, kde dodavatelem je BKN, spol. s.r.o.

- **Finanční řízení projektu**

Tato část zahrnuje uskutečněné výdaje a přehled financování projektu.

Uskutečněné výdaje nebyly až do šesté monitorovací zprávy, tedy do 31. 8. 2009, žádné.

Sedmá zpráva uvádí 13 uskutečněných výdajů, které byly v pořádku proplaceny.

Osmá zpráva pak obsahuje 24 uskutečněných výdajů, které již také byly řádně proplaceny.

V přehledu financování projektu jsou vyjádřeny tyto ukazatele:

- Celkové výdaje na projekt v Kč
- Celkové způsobilé výdaje na projekt v Kč
- Celkové způsobilé veřejné výdaje na projekt v Kč
- Celkové způsobilé veřejné výdaje na projekt očištěné o skutečné příjmy převyšující příjmy předem deklarované v Kč
- Způsobilé veřejné výdaje v Kč (v%)
- Výdaje ERDF/FS v Kč (v%)
- Spolufinancování z rozpočtu obcí v Kč (v%)
- Spolufinancování ze státního fondu (SFŽP ČR) v Kč (v%)

Až do šesté monitorovací zprávy nebyly realizovány žádné výdaje dle žádosti o platbu.

Sedmá a osmá monitorovací zpráva uvádí následující hodnoty:

Tabulka 20 - Výdaje dle žádosti o platbu

Ukazatele	7. zpráva	8. zpráva
Celkové výdaje na projekt v Kč	15 750 724,93	28 374 394,71
Celkové způsobilé výdaje na projekt v Kč	12 933 746,99	21 811 290,40
Celkové způsobilé veřejné výdaje na projekt v Kč	12 933 746,99	21 811 290,40
Celkové způsobilé veřejné výdaje na projekt očištěné o skutečné příjmy převyšující příjmy předem deklarované v Kč	12 933 746,99	21 811 290,40
Způsobilé veřejné výdaje v Kč (v%)	12 933 746,99 (100%)	21 811 290,40 (100%)
Výdaje ERDF/FS v Kč (v %)	10 993 684,94 (85%)	18 539 596,83 (85%)
Spolufinancování z rozpočtu obcí v Kč (v %)	1 293 374, 71 (10%)	2 181 129,06 (10%)
Spolufinancování ze státního fondu (SFŽP ČR) v Kč (v%)	646 687,34 (5%)	1 090 564,51 (5%)

Zdroj: monitorovací zprávy k projektu (vlastní zpracování)

- **Informace o kontrolách a auditech projektu**

Tato část zjišťuje, zda byla v rámci projektu provedena kontrola na místě a zda byl proveden audit projektu.

Všechny monitorovací zprávy uvádí, že nebyl proveden audit projektu a z prvních šesti zpráv je patrné, že nebyla provedena ani kontrola na místě.

Ze sedmé a osmé zprávy je zřejmé, že byla provedena kontrola na místě. Nebyly však při nich zjištěny žádné nedostatky ani závady.

- **Publicita**

Tento projekt začal být publikován až od 30. 4. 2009, tzn., že byly zveřejněny tiskové zprávy o podpoře poskytnuté z Operačního programu Životní prostředí na daný projekt při zahájení realizace projektu, přičemž od 30. 4. 2010 byl umístěn ještě velkoplošný reklamní panel v místě realizace projektu.

- **Nesrovnalosti**

Nesrovnalosti nebyly za celé období projektu ani v jedné monitorovací zprávě zjištěny.

- **Stav realizace projektu**

Tato část obsahuje popis současného stavu realizace za období dané monitorovací zprávy a stručný popis předpokládaného stavu realizace za období další monitorovací zprávy.

V první monitorovací zprávě se uvádí, že stavba dosud nebyla zahájena.

V druhé zprávě stojí, že v průběhu zadávacího řízení se vyskytly důvody nutné pro zrušení zadávacího řízení a nyní se čeká na schválení zadávací dokumentace projektovým manažerem ze SFŽP ČR. Předpokládaný stav realizace proto není znám.

Třetí zpráva říká, že probíhá zadávací řízení a 4. 2. 2009 se bude konat otevírání nabídek. Co se týká předpokládaného stavu, tak bude vybrán zhotovitel akce a sepsána Smlouva o dílo.

Čtvrtá zpráva uvádí, že probíhá výběrové řízení na dodavatele stavby a 18. 2. 2009 proběhlo jednání hodnotící komise. Předpokládaný stav je takový, že bude podepsána smlouva s vítězem výběrového řízení na dodavatele stavby a budou předloženy doklady nutné k podpisu Smlouvy o dotaci.

Z páté zprávy vyplývá, že 6. 4. 2009 proběhlo předání staveniště stavby 01 MŠ Rašínova, 8. 4. 2009 stavby 03 ZŠ Malecí a 9. 4. 2009 stavby 02 MŠ Na Františku a probíhá upřesnění harmonogramu výstavby. Předpokládá se, že budou zřízena staveniště u jednotlivých objektů a bude zahájeno zaměření a výměna oken.

Šestá zpráva uvádí, že v MŠ Rašínova byla provedena výměna oken, zateplení včetně šterkové fasády a zateplení střešního pláště. V MŠ Na Františku byla provedena výměna oken a zateplení střešního pláště, dále byla provedena výměna termostatických ventilů. V ZŠ Malecí započala výměna oken a montáž zateplovacího systému včetně šterkových omítek. Dále bylo provedeno zateplení střešního pláště a montáž termostatických ventilů. Nyní se předpokládá, že v MŠ Rašínova bude dokončena výměna oken a budou pokračovat práce na zateplení. V MŠ Na Františku bude dokončena výměna oken a započne se se zateplením budovy. V ZŠ Malecí bude pokračovat výměna oken a zateplení budov včetně šterkových omítek a zateplování střešních plášťů.

V sedmé zprávě je uvedeno, že v MŠ Rašínova byly dokončeny fasády na hlavních budovách a také montáž izolantu na sokl budovy. V MŠ Na Františku se provádí montáž tepelného izolantu a šterkových omítek. V ZŠ Malecí je prováděna výměna oken a montáž zateplovacího systému včetně fasády dle harmonogramu. Nynější předpoklad je takový, že v MŠ Rašínova bude pokračovat zhotovení fasády na sokl budovy, v MŠ Na Františku bude pokračovat montáž izolantu a vlastní fasády a v ZŠ Malecí bude pokračovat výměna oken a montáž zateplovacího systému včetně fasády. Všechny práce budou probíhat dle plánovaného harmonogramu v závislosti na klimatických podmínkách.

V poslední osmé zprávě stojí, že v MŠ Rašínova je objekt stavebně dokončen, v MŠ Na Františku se dokončuje finální úprava povrchů soklové části a v ZŠ Malecí se provádí výměny oken a pokračuje se v montáži zateplovacího systému. Předpokládaný stav je takový, že se bude pokračovat v montáži zateplovacího systému a ostatních pracích dle stanoveného harmonogramu.

- **Monitorovací indikátory projektu**

Mezi tyto indikátory patří:

- Snížení emisí CO₂ - 120,89 t/rok
- Snížení spotřeby energie – 2 176,2 GJ/rok
- Plocha zateplení konstrukce – 14 456 m²

Snížení emisí CO₂ se vyskytuje ve všech monitorovacích zprávách a teprve od šesté monitorovací zprávy se počítá i se snížením spotřeby energie a plochou zateplení konstrukce.

- **Finální údaje**

Ve finálních údajích se uvádí datum zpracování monitorovací zprávy, její zpracovatel a prohlášení, že všechny uvedené údaje odpovídají skutečnému stavu ke dni příslušného monitorovacího období, dále stav monitorovací zprávy, kdo ji ověřil a datum jejího ověření.

4.2.2.2 Dokumentace práce na realizaci projektu

- **Duben 2009**

Začátkem dubna byly budovy školských zařízení předány zhotoviteli – společnosti Průmstav Náchod s.r.o.

- **Červen 2009**

Na kontrolním dnu byla provedena prohlídka postupu stavebních prací v objektu MŠ Rašínova. Zhotovitel zahájil stavební práce na objektu zahradního pavilonu - vybourávání stávajících oken, přípravu a montáž nových plastových oken a vnitřních parapetů.

V ZŠ Malecí byly zahájeny stavební práce zateplením soklu včetně montáže polystyrenu na stravovacím pavilonu a pavilonu druhého stupně.

V MŠ Rašínova pracovníci zhotovitele dokončili vnitřní omítky ve druhém patře objektu zahradního pavilonu. V prvním nadzemním podlaží byla provedena demontáž oken, vyzdění meziokenních pilířů, osazení nových oken, osazení vnitřních parapetů, byly prováděny vnitřní omítky meziokenních pilířů a nadpraží okenních otvorů. Na zahradním pavilonu probíhaly přípravné práce pro zateplení střechy.

Obrázek 6 - Foto ZŠ Malecí a MŠ Rašínova

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energii-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Červenec 2009**

V ZŠ Malecí bylo dokončeno zateplení soklu na stravovacím pavilonu, provádělo se vyzdívání meziokenních pilířů, byla provedena výměna oken v prvním patře a započalo se s montáží tepelné izolace na stravovacím pavilonu.

V MŠ Rašínova byla dokončena malba v celém pavilonu, prováděla se montáž tepelné izolace stěn objektu, úpravy měření a regulace ústředního topení. Zhotovitel zahájil výměnu oken a zateplení střešního pláště na hlavní budově. Pracovníci zhotovitele provedli montáž tepelné izolace fasády na zahradním pavilonu a na hlavní budově bylo dokončeno zateplení střešního pláště, pokračovalo se ve výměně oken.

Obrázek 7 - Foto ZŠ Malecí a MŠ Rašínova

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energii-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Srpen 2009**

V MŠ Na Františku probíhalo na budově mateřské školy zateplení střešního pláště, postupná výměna oken a začištění vnitřních omítek pláště.

V ZŠ Malecí byl objekt školní jídelny zateplen a provádělo se stěrkování fasády. V pavilonu druhého stupně byla postupně vyměňována okna a probíhala příprava na zateplení budovy.

V MŠ Rašínova byla dokončena nová barevná fasáda na zahradním pavilonu a na hlavní budově se provádělo zateplení budovy.

Obrázek 8 - Foto MŠ Rašínova a ZŠ Malecí

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energi-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Září 2009**

V MŠ Na Františku byla provedena výměna topných těles ústředního topení, prováděla se montáž tepelného izolantu soklu budovy. Proběhly dokončovací práce na omítce ostění oken v prostoru chodby v prvním patře. Byla provedena výměna oken v suterénu objektu a bylo započato s montáží polystyrenu na suterénním zdivu objektu.

V ZŠ Malecí byla dokončena omítka podélné fasády stravovacího pavilonu. Stavební práce na objektu byly kompletně dokončeny, mimo konstrukci rampy. Na dalším pavilonu se dokončila výměna oken a probíhala montáž tepelného polystyrénového izolantu. Dále se provedla montáž zateplení střechy pavilonu a bylo započato se stavbou lešení u podélné stěny objektu do dvora. V dalším pavilonu bylo započato s montáží tepelného izolantu střešního pláště objektu a v posledním pavilonu byly zahájeny výkopové práce pro montáž zateplení soklu objektu ze strany areálu školy a byla provedena úprava stávajících betonových panelů okapového chodníku podél budovy.

V MŠ Rašínova byl kompletně dokončen zahradní pavilon a v hlavní budově byla dokončena výměna výplní otvorů a montáž polystyrenu na zateplení budovy.

Obrázek 9 - Foto MŠ Na Františku a MŠ Rašínova

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energii-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Říjen 2009**

V MŠ Na Františku prováděli pracovníci zhotovitele fasádu, a to postupně na jednotlivých stěnách budovy na podélné stěně hlavního objektu.

V ZŠ Malecí bylo provedeno začišťování vnitřních okenních ostění u oken učeben. V dalším pavilonu byla ukončena montáž tepelného izolantu soklu stěny do dvora a příprava pro výměnu oken, dále byla dokončena montáž izolantu soklu strany objektu do dvorní části.

V MŠ Rašínova se prováděla montáž tepelného izolantu na podélné stěně hlavní budovy směrem ke komunikaci.

Obrázek 10 - Foto MŠ Na Františku a ZŠ Malecí

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energii-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Listopad 2009**

V MŠ Rašínova byla dokončena fasáda na přístavku hlavní budovy, dále montáž tepelného izolantu a ztužující sítě na stěnách vstupu do budovy.

V MŠ Na Františku probíhala na budově postupná montáž tepelného izolantu a příprava pro zhotovení fasády na zbývajících stěnách.

V ZŠ Malecí byla provedena montáž ztužující sítě na podélné stěně budovy. Prováděly se zednické úpravy vnitřního ostění oken v prvním patře. U dalšího pavilonu se dokončovalo zateplení střešní konstrukce.

Obrázek 11 - Foto ZŠ Malecí a MŠ Na Františku

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energie-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Prosinec 2009 – březen 2010**

V MŠ Rašínova a MŠ Na Františku byly na začátku prosince stavební práce ukončeny a pokračování bylo plánováno až na jaro.

V ZŠ Malecí byla dokončena venkovní fasáda a malířské práce ve třídách, v dalším pavilonu proběhla výměna oken a byla zahájena výměna tepelného izolantu včetně provedení stěrkové fasády. Dále byly zahájeny práce na pavilonu s hlavním vstupem do školy. Pracovníci zhotovitele začali s postupnou výměnou oken a vstupních dveří, byly zahájeny i práce na pavilonu tělocvičny, prováděla se demontáž stávajících a montáž nových plastových oken.

Obrázek 12 - Foto ZŠ Malecí

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energi-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Duben – červenec 2010**

Během měsíce července byly definitivně dokončovány stavební úpravy všech objektů.

V MŠ Rašínova a MŠ Na Františku byla dokončena finální úprava povrchů soklové části.

V ZŠ Malecí byla provedena výměna oken a malířské práce. Prováděla se montáž tepelného izolantu podélné strany objektu do dvora. V dalším pavilonu byla dokončena montáž ztužující sítě. Na tělocvičně probíhaly práce na podhledu stropu a na druhé tělocvičně byl dokončen nárazuvzdorný podhled stropu. Prováděla se i montáž tepelného izolantu vnějších stěn objektu tělocvičen.

Obrázek 13 - Foto MŠ Rašínova a MŠ Na Františku

Dostupný z: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energi-i-/prubeh-stavby/2009-06-11.html>>

- **Srpen – září 2010**

V průběhu měsíce srpna proběhla kolaudace, stavba byla předána investorovi a proběhlo odstraňování drobných závad. Stavební práce na objektech MŠ Rašínova, MŠ Na Františku a ZŠ Malecí byly ukončeny a 7. září byly budovy slavnostně předány do užívání.

4.2.3 Zhodnocení projektu

Zhodnocení celého projektu jsem provedla pomocí dotazníkového průzkumu. Dotazník byl koncipován jako otevřený, tzn., že se dotazovaná osoba mohla vyjádřit svými slovy dle vlastního uvážení a nedostala na výběr z předpřipravených variant nebo odpovědí. Dotazník obsahuje šest otázek, které byly položeny ředitelkám všech třech školských zařízení (MŠ Rašínova, MŠ Na Františku a ZŠ Malecí). Otázka č. 1 se týká předrealizační fáze projektu, otázky č. 2 a 3 se týkají realizační fáze projektu a zbývající tři otázky jsou zaměřeny na současnou situaci (po ukončení projektu).

Otázka č. 1:

Domníváte se, že původní stav vašeho zařízení byl skutečně nevyhovující, ať už z energetického nebo nějakého jiného hlediska a provedená rekonstrukce byla nutná pro jeho další provoz?

- MŠ Rašínova: Ano, rekonstrukce již byla nutná, docházelo ke značným únikům tepla převážně nevyhovujícími okny a energetický audit prokázal nutnost rekonstrukce všeho, co bylo provedeno.
- MŠ Na Františku: Stav tohoto zařízení byl skutečně nevyhovující, byly velké teplotní rozdíly mezi jednotlivými místnostmi a prostory, na chodbách byla nepoužívaná a nefunkční akumulární kamna, která byla rovněž pohledově nevhodná, ve třídách postupně tekly radiátory. Provedená rekonstrukce rozhodně pozitivně ovlivnila teplotní klima budovy, její rovnoměrné a úsporné vytápění, velmi příjemná je tzv. „zónová regulace vytápění“ přes řídicí jednotku PC, která zajišťuje vytápění prostor dle potřeby, aktuálně reaguje na časové nastavení, kdy je potřeba místnosti vytopit.
- ZŠ Malecí: Ano, původní stav byl nevyhovující. Docházelo k velkým únikům tepla – okny, střechami i pláští budov.

Otázka č. 2:

Objevily se nějaké problémy během realizační fáze projektu a prováděných stavebních úprav budovy, které by nějakým způsobem nadměrně narušily či zkomplikovaly provoz vašeho zařízení?

- MŠ Rašínova: Největším problémem zde byla organizace provozu – přemísťování dětí a zajištění jejich bezpečnosti. Významně pomohli někteří rodiče, kteří umožnili omezený provoz tohoto zařízení, jelikož si ponechali část dětí doma a bylo tak možné naráz uzavřít celý jeden pavilon, na kterém byla zahájena rekonstrukce.
- MŠ Na Františku: Ano, provoz byl velmi omezen a narušen, ale díky pochopení a vstřícnosti rodičů bylo možné omezit provoz mateřské školy pouze na jednu až dvě třídy v období září - říjen 2009. Bylo také velice obtížné zachovat podmínky bezpečnosti pobytu dětí v mateřské škole v průběhu prací za provozu.
- ZŠ Malecí: Celkem ne, realizace rekonstrukcí probíhala postupně. Začalo se pavilonem školní jídelny v době prázdnin, aby byla zajištěna strava v průběhu školního roku a pak se postupně rekonstruovaly další pavilony.

Otázka č. 3:

Došlo k nějakým časovým zpožděním, prodlevám či posunům (od vzniku projektu až po jeho ukončení)?

- MŠ Rašínova: V podstatě ne, pouze dokončovací práce se prodloužily oproti plánu, ale byly včas ukončeny podle projektu.
- MŠ Na Františku: Časový skluz nebyl, vše probíhalo po vzájemných konzultacích a v časovém harmonogramu.
- ZŠ Malecí: Ne, harmonogram byl dodržen.

Otázka č. 4:

Můžete již nyní posoudit přínosy a pozitivní dopady z provedené rekonstrukce pro vaše zařízení, jako např. hodnotové vyjádření úspor tepla (jakých hodnot bylo dosahováno dříve a jaké jsou nyní po rekonstrukci)?

- MŠ Rašínova: Rekonstrukcí došlo k velké tepelné úspoře – cca o jednu třetinu se snížily náklady na vytápění budov. Zlepšilo se významně i prostředí uvnitř školy a díky veselé barevné fasádě se dětem chodí lépe do MŠ a zaměstnancům do práce.

-
- MŠ Na Františku: Jsou již znatelné úspory ve spotřebě energií: za rok 2009 činila spotřeba 389,45 GJ a spotřeba za rok 2010 byla 275,36 GJ a úspora v Kč tak činí 67 000 Kč.
 - ZŠ Malecí: Úspory v roce 2010 vyjádřené oproti roku 2008 a 2009 jsou následující: úspora v roce 2010 oproti roku 2009 činí 15,5% a oproti roku 2008 22,9%. Z toho je zřejmý nárůst úspor.

Otázka č. 5:

Existují po ukončení projektu nějaké komplikace, které uskutečněná rekonstrukce přinesla a nejsou pro vás zcela vyhovující?

- MŠ Rašínova: Nejsou žádné komplikace.
- MŠ Na Františku: Ne, jenom těsně po ukončení přestavby bylo potřeba tzv. „vychytat“ mouchy zónové regulace vytápění.
- ZŠ Malecí: Je zapotřebí více větrat ve třídách a všech prostorách. Trochu problém je ve spojovacím krčku, kde není větrání a vlivem různých teplot vně a uvnitř někdy dochází ke srážení vlhkosti a tím i k růstu plísní na zdech a oknech.

Otázka č. 6:

Jaký je Váš osobní názor (jako ředitelky zařízení) na provedenou rekonstrukci, případně zda k tomu máte nějaké připomínky či výhrady?

- MŠ Rašínova: Velká spokojenost, jsem ráda, že tato rekonstrukce proběhla. Byla přínosem jednak ekonomickým z hlediska svého účelu – úspor energie, ale i estetickým, ať už pro děti, jejich rodiče, nebo pro nás zaměstnance.
- MŠ Na Františku: Kvalita prostředí pro předškolní vzdělávání je nyní na velmi dobré úrovni, bylo dosaženo estetického a hygienického zlepšení podmínek, ale především ekonomických úspor provozu. Provedená rekonstrukce byla potřebná a měla význam.
- ZŠ Malecí: Jsem velmi ráda, že k rekonstrukci došlo. Zvenku vypadá škola vesele, fasáda je pěkná a vkusná. Zbývá poslední fáze, a to malba loga na volnou část zdi pavilonu tělesné výchovy. Ve třídách působí nová okna velmi pěkně, dá se říci, že po materiální stránce školní budovy prokóukly. Spolupráce s firmou Průmstav byla vynikající a naše připomínky a požadavky byly vždy respektovány.

Vyhodnocení dotazníku a vlastní zhodnocení projektu:

Z dotazníku je zřejmé, že všechna tato školská zařízení hodnotí jménem svých ředitelek tento projekt velice kladně. Rekonstrukce byla potřebná i dle vyhodnocení energetického auditu, kterým prošly i jiné projekty, jež se týkaly úspor energií (např. DDM Stonožka či Kino 70), ale jejich předpokládané úspory nebyly tak vysoké a tím pádem nebyly schváleny pro spolufinancování Evropskou unií.

Již nyní, ani ne rok po ukončení projektu, jsou však prokazatelné úspory na všech rekonstruovaných budovách, které s jistotou prokáže i závěrečná hodnotící zpráva. Ta bude ale k dispozici až v druhé polovině tohoto roku. Po osobní návštěvě všech těchto zařízení, z nichž některé jsem dříve sama navštěvovala, musím konstatovat, že po rekonstrukci působí alespoň po estetické stránce velice příjemným a útulným dojmem a s jejich zaměstnanci byla výborná spolupráce.

4.2.4 Závěrečný komentář k financování projektu

Tabulka 21 – Konečný přehled financování projektu v Kč

Období		Celkové způsobilé výdaje	Celkové způsobilé veřejné výdaje	Dotace FS	Dotace SFZP	VZ žad. veřejné
Celkem dle RoPD	celkem	21 934 821,00	21 934 821,00	18 644 597,85	1 096 741,05	2 193 482,10
	inv.	21 934 821,00	21 934 821,00	18 644 597,85	1 096 741,05	2 193 482,10
	neinv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skutečnost 2007	celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	inv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	neinv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skutečnost 2008	celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	inv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	neinv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skutečnost 2009	celkem	12 933 746,99	12 933 746,99	10 993 684,94	646 687,34	1 293 374,71
	inv.	12 933 746,99	12 933 746,99	10 993 684,94	646 687,34	1 293 374,71
	neinv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skutečnost 2010	celkem	9 001 073,41	9 001 073,41	7 650 912,39	450 053,67	900 107,35
	inv.	9 001 073,41	9 001 073,41	7 650 912,39	450 053,67	900 107,35
	neinv.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Podklady k projektu z Městského úřadu Nové Město nad Metují

Z tohoto přehledu je patrné, že údaje o výši dotace a způsobilých výdajích projektu, zmíněné v jeho úvodu jsou odlišné. 85% výdajů tvoří stále dotace z Fondu soudržnosti, ale již ve výši 18 644 597,85 Kč, 5% výdajů pochází ze SFŽP – 1 096 741,05 Kč a 5% výdajů je

z vlastních zdrojů žadatele – 2 193 482,1 Kč. Celkové způsobilé výdaje na zateplení tedy činí 21 934 821 Kč, přičemž všechny výdaje lze označit za veřejné a investiční. Dalších 21 164 599 Kč vydalo město ještě na související stavební výdaje. Celkové výdaje tedy činí 43 099 429 Kč. Na financování nezpůsobilých výdajů bylo město nuceno vzít si úvěr ve výši cca 40 mil. Kč, ze kterého jsou financovány i jiné projekty města, např. Český betlém.

Během realizace tedy došlo k několika změnám, které ovlivnily výdajovou stránku projektu a tím pádem i konečnou výši dotace:

- Za prvé došlo ke změně zateplení střešního pláště u ZŠ Malecí, jelikož po prohlídce a jeho částečném odkrytí byla původní varianta technicky neproveditelná.
- Dále došlo ke změně způsobu zateplení oken u ZŠ Malecí. Jedním z důvodů změny bylo zvýšení tepelného odporu meziokenních výplní a zvýšení statistické pevnosti a také to, že původně navržené řešení s vnější plastovou deskou neumožňovalo dosáhnout barevné shody s barevným řešením zateplení budovy, které navrhl městský architekt. Nově navržená řešení byla zcela vyhovující i dle energetického auditu.
- Zateplení fasády u ZŠ Malecí zaznamenalo také změnu. Původně navržené řešení zateplení materiální vlnou bylo nahrazeno za pěnový polystyren z důvodu sjednocení zateplovacího materiálu a dosažení lepších tepelných vlastností.
- Došlo také ke změně způsobu vytápění u ZŠ Malecí, kdy původní řešení dodávky tepla ze školní kotelny do strojoven s trojcestnými a oběhovými čerpadly v jednotlivých pavilonech bylo nahrazeno napojením areálu školy na centrální zdroj tepla sídliště Malecí. Bylo nutné tak učinit vzhledem k vyššímu tlaku v systému a zřídit výměník s hlavním oběhovým čerpadlem. Tento výměník zajistí tlakové oddělení systému topné vody školy od topného systému výtopny.

Závěr

Vstup České republiky do Evropské unie s sebou přinesl řadu výhod i nevýhod. Tato práce je zaměřena na jednu z hlavních výhod našeho vstupu, a to na možnost čerpat finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie. Jedná se o dodatečné prostředky, díky kterým mohou municipality, ale i další subjekty, realizovat své záměry, které by pravděpodobně jinak neuskutečnily z důvodu nedostatku finančních zdrojů. Díky spolufinancování z fondů Evropské unie dochází k rozvoji v mnoha oblastech a municipality tak mohou pro své občany zajistit lepší kvalitu života (např. výstavbou nových objektů a zařízení, rekonstrukcí stávajících objektů, vytvářením lepších podmínek v rámci životního prostředí apod.).

Především obce se ukázaly být významnými žadateli o dotace z fondů Evropské unie v současném programovacím období 2007-2013. Ze zkoumané hypotézy vyplývá, že sledovaná kategorie obcí od 5 000 do 49 999 obyvatel je nejúspěšnější v čerpání dotací v porovnání s ostatními kategoriemi obcí.

Malé obce do 5 000 obyvatel sice podaly nejvíce projektových žádostí a mnohé z nich byly i schváleny, jejich problém však často nastává při samotném čerpání. To je také důvodem pro větší úspěšnost v čerpání dotací u obcí nad 5 000 obyvatel. Ty disponují zpravidla větším množstvím finančních prostředků a jsou schopné zajistit prostředky i na spolufinancování projektů, mají snadnější pozici pro získávání úvěrů, mají k dispozici odborníky z řad projektových manažerů, kteří dohlíží na realizaci a průběh projektů. Další výhody těchto obcí lze spatřovat např. v tom, že v žádostech o dotace se zavazují pouze k takovým výstupům projektu, které jsou schopny skutečně splnit, mají zpravidla větší zkušenosti s dotacemi a s řízením projektů, mnohdy si vypracovávají harmonogram, který jim umožňuje provádět kontrolu termínů a mají také daleko důkladněji propracovanou administrativní činnost související s přípravou a realizací projektů, která je velice náročná na čas i na příslušnou odbornost a kvalifikaci pracovníků.

I z těchto důvodů jsem se rozhodla analyzovat projekt Úspory energií I. zrealizovaný v Novém Městě nad Metují, které spadá právě do sledované kategorie obcí (od 5 000 do 49 999 obyvatel) a dotace mu již byla kompletně proplacena.

Analýza projektu Úspory energií I. je příkladem úspěšně provedené rekonstrukce školských zařízení, která umožnila nejen snížení spotřeby energií v daných objektech, ale navíc snížila i velikost emisí CO₂. To jsou zřejmé ekonomické a ekologické přínosy. Důležité

je však neopomenout také praktickou stránku věci, tzn., zda z daného projektu pocítují přínos i zaměstnanci a žáci těchto školských zařízení. Z provedeného průzkumu je zřejmé, že ano. Drobné nedostatky se ale samozřejmě vyskytly, příkladem může být např. to, že díky zateplení starší konstrukce budovy došlo k uzavření všech průduchů ve spojovacím krčku ZŠ Malecí, kde není možnost větrání a vyskytuje se zde vlhkost a tím následně dochází ke vzniku plísní (tento problém bude muset být v budoucnu ještě dořešen).

V rámci tohoto projektu bylo zatepleno více než 6 000 m² podlah, stropů a střech, 6 000 m² obvodových zdí a vyměněno téměř 3 000 m² oken a dveří. Jen pro názornost, tyto výměry představují zhruba plochu dvou fotbalových hřišť. Termínově byl projekt zvládnut celkem v pořádku, v průběhu rekonstrukce došlo k několika drobným časovým posunům, např. se zpozdil termín zahájení stavby a dále došlo ke zrušení zadávací řízení z důvodu nepřiměřeně vysoké ceny veřejné zakázky a muselo být vyhlášeno řízení nové, čímž došlo k časovému posunu akce.

Na úspěšný projekt Úspory energií I. nyní navazuje projekt Úspory energií II., jehož realizace právě probíhá a potrvá do konce tohoto roku. Jeho předmětem je opět realizovat energetické úspory a zlepšit tepelně technické vlastnosti objektu, v tomto případě se jedná o Dům zdraví, který je též v majetku města.

Přílohy

Příloha 1 - Projekty, na které Nové Město nad Metují získalo finanční prostředky z grantů a dotací ČR a EU v období 2007-2009

Projekty, na které v období let 2007 – 2009 získalo město finanční prostředky z různých grantů a dotací České republiky a EU				
Poskytovatel dotace a grantu	Zaměření projektu	Období realizace	Celkové náklady	Dotace
Ministerstvo životního prostředí ČR	provádění monitoringu nestabilních skalních útvarů v ulici Nádražní	1/07-1/08	789,446 Kč	710,000 Kč
Královéhradecký kraj	vybudování měřicí stanice v Pekle, která měří stav vodního toku Olešenka	1/07-4/08	307,791 Kč	215,000 Kč
Královéhradecký kraj	zpracování studie protipovodňových opatření	1/07-10/07	157,080 Kč	109,000 Kč
Královéhradecký kraj	provádění monitoringu vlivu výluhů z uložených odpadů na jakost podzemních vod v okolí skládek	1/07-5/08	76,752 Kč	53,000 Kč
Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie	Kino 70, výměna sedadel, rekonstrukce vzduchotechniky, zřízení elektronické požární signalizace, rekonstrukce podlahy	7/08-9/08	8,663,349 Kč	4,000,000 Kč
Královéhradecký kraj	restaurátorské práce a statické zajištění barokního kříže ve Vrchovinách	8/08	59,500 Kč	25,000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	1) stavební úpravy č. p. 1226 (výměna střešní krytiny nad baštou, výměna ochozu, otluk omítky) 2) druhá etapa obnovy hradu Výrova (zařizování hlavního paláce) 3) restaurátorské práce Morového sloupu	2008	817,757 Kč	125,000 Kč
Královéhradecký kraj	odstranění havarijního stavu skalních masivů ve městě	2008 - 2009		5,000,000 Kč
Ministerstvo životního prostředí ČR/státní fond životního prostředí v rámci Operačního programu Životního prostředí	zpevnění skalních masivů pod obytnými domy č. p. 193 a 362 a následný dvouletý monitoring	12/08-12/11	8,765,187 Kč	7,067,519 Kč
Ministerstvo životního prostředí ČR / státní fond životního prostředí v rámci Operačního programu Životní prostředí	úspory energií na objektech v majetku města (výměna otvorových výplní, zateplení fasády) - Stavba 01 Mateřská škola Rašínova č. p. 600, Stavba 02 Mateřská škola Na Františku č. p. 845, Stavba 03 ZŠ Malecí č. p. 1000	3/09-8/10	41,750,800 Kč	19,741,339 Kč
Regionální rada regionů soudruženosti Severovýchod v rámci Regionálního operačního programu NUTS II. Severovýchod	Stavební úpravy č. p. 30 na městskou knihovnu a úprava Husova náměstí	3/09 -9/10	117,500,000 Kč	91,080,319 Kč
Ministerstvo životního prostředí ČR/státní fond životního prostředí v rámci Operačního programu Životní prostředí	kanalizace ve Vrchovinách	8/09-6/11	36,975,632 Kč	23,680,422 Kč
Ministerstvo kultury ČR	1) sloup Nejsvětější Trojice, restaurátorské práce 2) č. p. 4 - odstranění vlhkosti domu 3) č. p. 1238 - obnova dvorní omítky, mříž na okně v patře a úprava vrat	2009	977,365 Kč	155,000 Kč
Státní fond dopravní infrastruktury	stavební úpravy T. G. Masaryka - bezbariérovost	2009	2,161,342 Kč	1,105,000 Kč
Ministerstvo vnitra ČR v rámci Integrovaného operačního programu	upgrade jednoústejného pracoviště CzechPOINT	2009	29,178 Kč	24,801 Kč
CELKEM			219,031,179 Kč	153,091,400 Kč

Zdroj: Informační materiály Nového Města nad Metují

Příloha 2 – Projekty, na které Nové Město nad Metují získalo finanční prostředky z grantů a dotací ČR a EU v roce 2010

Dotace a granty v roce 2010				
Poskytovatel dotace a grantu	Zaměření projektu	Období realizace	Celkové náklady	Dotace
Ministerstvo kultury ČR	Městská knihovna - multifunkční centrum Nového Města nad Metují	06/2010	522,800 Kč	163,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Domov pro seniory, provoz	2010	9,797,512 Kč	2,025,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Odlehčovací služba, provoz	2010	1,843,125 Kč	400,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Denní centrum, provoz	2010	821,808 Kč	200,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Pečovatelská služba, provoz	2010	4,153,043 Kč	1,200,000 Kč
Nadace Partnerství a Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu	Husova lípa, odborné ošetření památného stromu Husova lípa (zdravotní řez)	06/2010		Nadace partnerství ve spolupráci se SZKT poskytuje poukaz na bezplatné ošetření jednoho vzrostlého stromu
KÚ Královéhradeckého kraje	Děti dětem III - mezinárodní spolupráce (ZŠ Komenského)	2010		24,000 Kč
KÚ Královéhradeckého kraje	Angličtina prakticky (ZŠ a MŠ Krčín)	2010		14,000 Kč
KÚ Královéhradeckého kraje	Pořádání sportovních soutěží, AEROBIC MASTER CLASS (Stepik)	2010		15,000 Kč
KÚ Královéhradeckého kraje	Pořádání sportovních soutěží, VC N.M.n.M. - šplh (Sokol NM)	2010		10,000 Kč
KÚ Královéhradeckého kraje	Pořádání sportovních soutěží, Cena Metuje (SK NM)	2010		20,000 Kč
KÚ Královéhradeckého kraje	Péče o mládež, Atletická příprava (SK NM)	2010		25,000 Kč
KÚ Královéhradeckého kraje	Péče o mládež, Sportovní líheň (Sokol NM)	2010		10,000 Kč
Ministerstvo životního prostředí	Stará ekologická zátěž ELTON - doprůzkum znečištění	09/2010-08/2013	42,828,486 Kč	37,331,123 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Státní dotační program na podporu poskytování sociálních služeb - Klub Mandl	2010	1,759,000 Kč	100,000 Kč
Evropský sociální fond	"Sociální prevence" - zakázka Královéhradeckého kraje	06/09 - 07/12		6,700,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Domov pro seniory, provoz	2010	9,797,512 Kč	2,025,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Odlehčovací služba, provoz	2010	1,843,125 Kč	400,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Denní centrum, provoz	2010	821,808 Kč	200,000 Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Pečovatelská služba, provoz	2010	4,153,043 Kč	1,200,000 Kč
Evropský sociální fond	"Rozvoj a dostupnost sociálních služeb" - zakázka Královéhradeckého kraje; Komunitní plánování	05/09 - 07/10	1,112,400 Kč	1,112,400 Kč
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká Republika - Polská Republika	stavební úpravy místních komunikací - ul. Klosova a ul. Českých legii	3/10 - 11/10	16,450,000 Kč	14,512,543 Kč
CELKEM			95,903,662 Kč	67,687,066 Kč

Zdroj: Informační materiály Nového Města nad Metují

Seznam zdrojů

Použitá literatura:

- [1] WOKOUN, R.; LUKÁŠ Z.; KOUŘILOVÁ J. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha : IFEC s.r.o. 2002. ISBN 80-864-12-18-0.
- [2] SLANÝ, Antonín; ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. 1. vyd. Praha : C, H. Beck, 1999. 272 s. ISBN 80-7179-237-3.
- [3] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Průvodce fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2004. 145 s. ISBN 80-239-3285-3.
- [4] CHVOJKOVÁ, Anna; KVĚTOŇ, Viktor. *Finanční prostředky fondů EU*. 1. vyd. Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.
- [5] HARTMANN, Igor, et al. *Dotační tituly EU pro obce, svazky obcí, organizace zřizované a zakládáné obcemi v programovacím období 2007-2013*. 1, vyd. Praha : MMR, 2009. 99 s. ISBN 978-80-87147-22-1.
- [6] MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš . *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2, vyd. Brno : Společnost pro odbornou literaturu-Barrister&Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [7] TAUER, Vladimír ; ZEMÁNKOVÁ, Helena ; ŠUBRTOVÁ, Jana. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno : Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.
- [8] BAJER, Petr; MATYÁŠ, Jiří. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017-9.
- [9] VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje z Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha : Grada, 2005. 220 s. ISBN 80-247-1194-X.
- [10] OECD. *New Forms of Governance for Economic Development*. Paris : OECD Publications, 2004. 315 s. ISBN 92-64-01530-2.

+ materiály poskytnuté Městským úřadem v Novém Městě nad Metují (projektová žádost, průběžné monitorovací zprávy, přehled financování projektu atd.)

Internetové zdroje:

- [1] Czech Trade. *Bussinesinfo.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-03-22]. Regionální politika Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/regionalni-politika-evropske-unie/1001573/44179/?rtc=1>>.
- [2] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Finanční perspektiva EU na léta 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-22]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/9bd1d400-dff4-4629-b3a1-792f8251fc50/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007%E2%80%942013--vysledn>>.
- [3] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *MMR-Programovací období 2004-2006* [online]. 2007 [cit. 2011-03-22]. Programovací období 2004-2006. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Strukturalni-fondy/Programovaci-obdobi-2004-2006>>.
- [4] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy-Regionální politika EU* [online]. 2010 [cit. 2011-02-21]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.
- [5] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-22]. Fondy Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007—2013->>>.
- [6] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovacím období 2007-2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/e4b7fc9d-32cd-4e2c-91a5-a63876bec205/MMZ-unor-2011>>.
- [7] Ministerstvo vnitra České republiky. *3. díl: Elektronická aplikace Benefit 7, Odbor strukturálních fondů Ministerstva vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-02-21]. Portál odboru strukturálních fondů Ministerstva vnitra ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.osf-mvcr.cz/3-dil-o-elektronicke-aplikaci-benefit7>>.
- [8] Triada, spol. s.r.o. *Deník veřejné správy* [online]. 2008 [cit. 2011-03-22]. Čerpání strukturálních fondů v programovacím období 2004-2006. Dostupné z WWW: <<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6303147>>.
- [9] Myland. *Myland-Dotace EU pro všechny* [online]. 2007 [cit. 2011-02-21]. Dotace EU pro všechny. Dostupné z WWW: <<http://myland.cz/tematicke-clanky/39-dotace-eu-pro-vsechny/>>.

-
- [10] Město Nové Město nad Metují. *Nové Město nad Metují-oficiální stránky města-základní údaje o městě* [online]. 2010 [cit. 2011-03-01]. Nové Město nad Metují. Dostupné z WWW: <<http://www.novemestonm.cz/nase-mesto/zakladni-udaje-o-novem-meste-nad-metuji.html>>.
- [11] Nové Město nad Metují. *Nové Město nad Metují-oficiální stránky města-Úspory energií na budovách města* [online]. 2009 [cit. 2011-03-03]. Nové Město nad Metují. Dostupné z WWW: <<http://www.novemestonm.cz/dotace-z-eu/uspory-energie-i-/tiskova-zprava-/uspory-energie-na-budovach-mesta.html>>.
- [12] EurActiv. *Evropská unie - portál o EU* [online]. 2011 [cit. 2011-04-06]. Strukturální fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.euractiv.cz/strukturalni-fondy>>.
- [13] BusinessInfo.cz. *Jak na dotaci z fondů EU - BusinessInfo.cz* [online]. 2009 [cit. 2011-04-06]. Jak na dotaci z fondů EU?. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/jak-na-dotaci-z-fondu-eu/1001573/51780/>>.
- [14] Euroskop.cz. *Euroskop.cz - Příručky o fondech EU* [online]. 2007 [cit. 2011-04-06]. Příručky o fondech EU. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8647/sekce/prirucky-o-fondech-eu/>>.
- [15] JakTak.cz. *Jak čerpat prostředky z EU fondů - JakTak.cz* [online]. 2009 [cit. 2011-04-06]. Jak čerpat prostředky z EU fondů. Dostupné z WWW: <<http://www.jaktak.cz/jak-cerpat-prostredky-z-eu-fondu.html>>.
- [16] Marketing journal.cz. *Úvod do problematiky (čerpání prostředků) z evropských fondů - Marketing journal* [online]. 2009 [cit. 2011-04-06]. Úvod do problematiky (čerpání prostředků) z evropských fondů. Dostupné z WWW: <Úvod do problematiky (čerpání prostředků) z evropských fondů>.
- [17] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-04-19]. Programy 2007-2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.
- [18] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strukturální fondy EU-Integrovaný plán rozvoje města* [online]. 2007 [cit. 2011-04-19]. Integrovaný plán rozvoje města. Dostupné z WWW: <[http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Koordinace-OP/Integrovaný-plan-rozvoje-mesta-\(IPRM\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Koordinace-OP/Integrovaný-plan-rozvoje-mesta-(IPRM))>.

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Přehled programů 2007-2013	26
Obrázek 2 - Regionální působnost programů	30
Obrázek 3 - Schéma soustavy strategických dokumentů, operačních programů a projektů	37
Obrázek 4 - Schéma průběhu čerpání finančních prostředků	41
Obrázek 5 – Cash-flow (2006-2015)	55
Obrázek 6 - Foto ZŠ Malecí a MŠ Rašínova	67
Obrázek 7 - Foto ZŠ Malecí a MŠ Rašínova	67
Obrázek 8 - Foto MŠ Rašínova a ZŠ Malecí	68
Obrázek 9 - Foto MŠ Na Františku a MŠ Rašínova	69
Obrázek 10 - Foto MŠ Na Františku a ZŠ Malecí	69
Obrázek 11 - Foto ZŠ Malecí a MŠ Na Františku	70
Obrázek 12 - Foto ZŠ Malecí	71
Obrázek 13 - Foto MŠ Rašínova a MŠ Na Františku	71

Seznam tabulek

Tabulka 1 - SROP	21
Tabulka 2- Rozdělení prostředků mezi strukturální fondy, Fond soudržnosti a Iniciativy Společenství v ČR v období 2004—2006 (v mil. EUR)	22
Tabulka 3 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013	24
Tabulka 4 - Srovnání cílů a nástrojů politiky soudržnosti v období 2000 – 2006 a 2007 – 2013	25
Tabulka 5 - Příklad dotačního titulu pro všechny obce	33
Tabulka 6 - Příklad dotačního titulu pro obce do 500 obyvatel	33
Tabulka 7 - Příklad dotačního titulu pro obce od 500 do 4 999 obyvatel	34
Tabulka 8 - Příklad dotačního titulu pro obce od 5 000 do 49 999 obyvatel	34
Tabulka 9 - Příklad dotačního titulu pro obce nad 50 000 obyvatel	35
Tabulka 10 - Příklad dotačního titulu pro specifické příjemce	35
Tabulka 11 - Podané žádosti	43
Tabulka 12 – Počet projektů s podepsanou Smlouvou	43
Tabulka 13 - Finanční prostředky na projekty s podepsanou Smlouvou	44
Tabulka 14 - Průměrný finanční objem na jeden projekt	45
Tabulka 15 - Financování projektu	56
Tabulka 16 - Bilance emitovaných látek do ovzduší	57
Tabulka 17 - Současný stav parametrů	58
Tabulka 18 - Navrhovaný stav parametrů	58
Tabulka 19 - Ekonomické údaje	59
Tabulka 20 - Výdaje dle žádosti o platbu	63
Tabulka 21 – Konečný přehled financování projektu v Kč	75

Seznam grafů

Graf 1 - Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013	24
Graf 2 - Podané žádosti	43
Graf 3 - Počet projektů s podepsanou Smlouvou	44
Graf 4 - Finanční prostředky na projekty s podepsanou Smlouvou	45
Graf 5 - Průměrný finanční objem na jeden projekt.....	46

Seznam příloh

Příloha 1 - Projekty, na které Nové Město nad Metují získalo finanční prostředky z grantů a dotací ČR a EU v období 2007-2009	79
Příloha 2 – Projekty, na které Nové Město nad Metují získalo finanční prostředky z grantů a dotací ČR a EU v roce 2010.....	80

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
EU	Evropská Unie
HDP	hrubý domácí produkt
HNP	hrubý národní produkt
INTERREG	Nástroj na zlepšení efektivnosti politik
LEADER	Nástroj na podporu rozvoje venkova
EQUAL	Nástroj na dosažení cílů Evropské strategie zaměstnanosti
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
FS	Fond soudržnosti
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
ICT	informační technologie
DPH	daň z přidané hodnoty
EHS	Evropské hospodářské společenství
SROP	Společný regionální operační program
OP	Operační programy
TOP	Tematické operační programy
ROP	Regionální operační programy
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
PCO	Platební a certifikační orgán
ESPON	Monitorovací síť pro evropské územní plánování
NRP	Národní orgán pro koordinaci
NSSR	Národní strategický referenční rámec
ES	Evropská společenství
ŘO	Řídící orgán
ZS	Zprostředkující subjekt
EK	Evropská komise
MSC 2007	Centrální monitorovací systém

ŽP	životní prostředí
SFŽP	Státní fond životního prostředí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
ÚSC	územní samosprávné celky
PO	příspěvkové organizace
SF	státní fondy
OSS	organizační složky státu
ČÚS	české účetní standardy